

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1923. május 3.

118. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A béke kormánya

A mai naptól kezdve új kormány vette kezébe az ország kormányzását. Az új kormány nem jelent új minisztereket s voltaképpen új kurzust sem jelent. A korona arra az álláspontra helyezkedett, hogy az a politika s azok a politikások vigyék tovább az ország ügyeit, akik eddig ideiglenes megbizással s egy konkrét feladattal megbízva kormányozták az országot.

Azok a tárgyalások, amelyek a homogén radikális kormány kinevezését megelőzték, még jobban rámutatnak az új kormány kinevezésének jelentőségére, mint az új kormánytagok személye. A válság legutolsó fázisát a horvátokkal való tárgyalások megkezdése vezette be. Ezeket a tárgyalásokat ugyan — egyelőre — megzavarta a zagrebi nagygyűlés diszszonanciája: Radics hangjának és az elfogadott határozati javaslatnak élessége a további tárgyalások fonalát is elvágta. Amde a radikális választási kormány után a radikális munkakormány kinevezése azt jelenti, hogy az államigazgatás legdöntőbb faktora, a kormány — és kormányzati válságot földéző horvát-szerb kérdés megoldása tekintetében szakítottak a radikális-demokrata koalíció felfogásával, mely a horvát kérdésben a kiméletlenséget, a megalkuvásnélküliséget, a fegyveres erőszakot jelentette. A radikális pártnak nyilván más koncepciója van az ország legmélyebben gyökerező válságának megoldására, nemcsak az, amelyik a csendőrök szuronyaira van alapítva.

Ezt a reménykedést a kormány kinevezését követő két jelenség is megerősíti. Az egyik: Pribicevics harciriadója. Pribicevics elszánt harcot hirdet a kormány ellen — az államegység érdekében. Ugylátszik, a demokraták minden olyan megoldást, mely a radikális párt a Radicsék között megteremtene a békét s ezáltal lehetővé tenné az ország nyugodt kormányzását, az államegység elleni támadásnak késznek tekinteni. Az állam egységét csak a megegyezés biztosítja — mondja a józan belátás, a demokraták viszont az állami egység legfőbb védelmében az állami egység elleni támadást látják. Ugy gondoljuk azonban, anélkül, hogy el akarnánk dönteni a radikális és demokraták közötti vitát, hogy az állami egységet aligha veszélyezteti az a politika, amit Sándor király jóváhagy s Pasics képvisel. Pasicsról s a radikális pártól mindenkinek meg lehet a véleménye, de azt már mégsem hiheti senki, hogy — az állam ellensége.

A másik jelenség, amiben biztató tünetet látunk, a muzulmánoknak s a klerikálisoknak elégtelensége. Mindkét frakció ma közel áll a Radics-párthoz, amint — azt meg kell mondani végre nyíltan — Szerbia kivételével mindenütt az országban nagy Radics-szimpatia van. A magyarságnak Radics mellett vagy Radics elleni állásfoglalása tekintetében mi teljesen oszjtjuk azt a felfogást, amit e hasábokon Gráber László dr. kifejtett. A magyarság nem várhat semmi jót Radicstól. Sorsának jobbrafordulását várhatja azonban a megegyezés politikájától. Az a politika, amely Horvátországban jogok megadásával és engedményekkel akarja megnyerni a lelkeket, talán csak nem lesz annyira botor, hogy az ország más részében terrorral és terrorfiukkal, börtönnel és kancsukával, üldözéssel és elnyomással kormányozzon.

Az új kormány kinevezése ta-

lán alkonyát jelenti annak a politikának, amely hódítani akar s a hódító jogán kívánta átalakítani az államot. Mi hisszük, hogy béke kormány jön, amely meghódítani akar, lelkeket felszabadítani és kibékíteni. Nem hódítani erőszakkal, hanem meghódítani megértéssel és áldozatokkal. Áldozatokkal, amelyeket csak a szűk látókörű sovinizmus lát áldozatoknak, de amelyek valóban az ország érdekeit és megbecsülését szolgálják, mert az igazságot és a méltányosságot teszik az ország kormányzás pilléréivé.

Nem tudjuk, hogy sikerül-e Radicscsal megegyezni, de a megegyezésre vonatkozó kezdeményezés is már egy lépés az áldozatok terén, amelyeket Beograd hoz Zagreb kedvéért. Nem lehetne-e egyúttal az ország nem szláv lakóival is keresni a megbékülést, hogy a béke kormánya a béke korszakát is jelentse.

Csütörtökön összeül a nemzetgyűlés

A demokraták éles támadásra készülnek — Ellentétek az igazoló bizottság megválasztása körül — Az új kormány letette az esküt

Szerdán befejezést nyert a politikai válság a kormány eskütételével. A kérdés egyelőre csak az, hogy mennyire fog menni az új kormány a parlamentben és el tudja-e végezni feladatait. A kormány helyzete egyáltalán nem könnyű, mert nagyon sokféle érdekel kell számolnia. Egyrészt a radikális választók hangulata miatt nem tehet tulságosan sok engedményt a föderalista blokknak, viszont enélkül nem tudja a klerikálisok és muzulmánok támogatását megnyerni és így ezeknek az igényeit ki kell elégíteni. De számolnia kell a kormánynak a dzsemjet és a német párt feltételeivel is, mert ezeknek a pártoknak támogatása nélkül nem lehet a parlament munkaképes, különösen azért, mert a demokraták a legszélsőbb ellenzéki szerep betöltésére határozottak el magukat és már a parlament első ülésén is obstruálni fognak.

Nagyon jellemző erre Davidovics Ljubának az a kijelentése, melyet szerdán a demokrata párt ülése után Korosec jelenlétében néhány újságíró előtt tett. Davidovics ugyanis kijelentette, hogy semmiképpen sem engedhető meg, hogy Horvátországban Radics uralkodjék. Ő lesz az első, aki ez ellen forradalmat fog kezdeni. Ezt az államot — mondta Davidovics — nem gummigolyókkal, hanem ólomgolyókkal teremtették meg és még van ágyú és gépfegyver a belső ellenségekkel szemben is.

Nem kevésbé harcias Pribicevics Szvetozárnak az a cikke, a

mely a Beogradski Dnevnik csütörtöki számában fog megjelenni. A cikkben Pribicevics nagyon élesen támadja a kormányt és megállapítja, hogy ugyanazok a pártok, amelyek a Monarchiában ellenzékben voltak, most, a nemzeti állam idején is újból ellenzékbe szorultak.

A klerikális- és földművespárt egyelőre várakozó álláspontot foglal el. Folytak ugyan állandó bizalmas megbeszélések a kormánypárti vezetőkkel, de hivatalos jellegű tárgyalások nem voltak és a bizalmas megbeszélésekről semmit sem közölnek a nyilvánossággal.

A német párt a szerdai nap folyamán állította föl első követelést a kormánnyal szemben. Az igazoló-bizottságban a párt egy helyet követel a maga számára a radikális párttól, amit azonban a radikálisok visszautasítottak. Politikai körökben ennek az intermezzónak egyelőre nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget.

Valamennyi politikai párt szerdán előkészületeket tett a parlament csütörtöki ülésére, amely a demokraták éles ellenzéki magatartása miatt előreláthatólag nem a legsimábban fog lefolyni.

Jelölések az igazoló bizottságba

A radikálispárt szerdán délelőtt tíz órakor ülést tartott, amelyen az igazoló bizottság megválasztásáról tárgyaltak. Elhatározták, hogy a radikálispárt a választáson a dzsemjettel közös listával vesz részt és arra számítanak, hogy ezt a listát a

német párt is támogatni fogja. Közlötték a német párt feltételeit, akik egy helyet kértek a saját számukra is, amit azonban a radikális klub elutasított.

Egyik képviselő indítványára a radikálispárt elfogadta azt a javaslatot, hogy lehetőleg felkiáltással válasszák meg a csütörtöki parlamenti ülésen a parlamenti igazoló-bizottságot és ebből a célból egyezzenek meg a többi pártokkal a bizottsági helyek elosztásáról. A javaslat szerint a bizottságban a radikálisok 12, a demokraták 4, a klerikálisok 2, a muzulmánok 2, a földművesek pedig egy helyet kapnának. A radikálispárt a bizottságba Gyuricsics Markot, Petrovics Nasztázt, Kojics Dragutint, Dragovics Milutint, Rankovics Mihajlot, Setyer Kadics dervist, Kocics Vljakot, Grgin Dusánt, Jovanovics Vászát, Skakaljevics Risztát, Bakics Ljubát, Desznica Urost, Mitrovics Dobrát és Lalosevics Jánost jelölte.

A radikálisokkal egyidőben a demokratapárt is ülést tartott, amelyen szintén megválasztották a párt jelöltjeit az igazoló bizottságba. Pecevics Dragutin, Markovics Pero, Popovics Szvetiszláv és Vieder Miciszláv személyében. Ezután áttértek a politikai helyzet tárgyalására és elhatározták, hogy már a csütörtöki parlamenti ülésen a legélesebb ellenzékbe mennek a kormánnyal szemben. Valószínűleg házzabály-vitát fognak provokálni és szóvá teszik, hogy Peles Dusán ideiglenes házelnök már az első ülésen megsértette a házzabályokat azzal, hogy másnapra nem hívta ülése egybe a parlamentet az igazoló bizottság megválasztására, amint azt a házzabályok előírják.

A klerikálispárt jelöltjei az igazoló bizottságba Hohnjec és Sukulec, a földművespárté Dimitrijevic Dula, a muzulmánoké pedig Kapetanovics.

A radikálispárt indítványára Peles dr., a képviselőház elnöke délután 4 órára összehívta a parlamenti klubok vezetőit, hogy megállapodjon velük az igazoló bizottság tagjainak jelölésére, hogy így a választás közfelkiáltással történhessék meg. Az ülésen azonban a demokraták magatartása miatt nem jött létre a megegyezés. Davidovics Ljuba ugyanis az ülésen kijelentette, hogy mivel a dzsemjet nem képviseltette magát a tanácskozáson, kételkedik abban, hogy a dzsemjet a radikálispárt listáját támogatja, ahogy azt a radikálisok állítják. Davidovics kijelentése után az ülés azonnal eredmény nélkül szétoszlott, hogy a parlament csütörtöki ülésén nem felkiáltással, hanem listákkal fogják a választást megejteni, ami miatt az ülés nagyon viharosnak ígérkezik.

Az új kormány esküje

Szerdán délelőtt a radikálispárt ülése után a kormány tagjai a miniszterelnökségre mentek, ahol rövid minisztertanács volt. Ezután átvonultak a királyi palotába, ahol az uralkodó kezébe letették a miniszteri esküt.

Az új kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: *Pasics Nikola*
 belügy: *Vuicsics Milorád*
 hadügy: *Pesics Petár tábornok*
 külügy: *Nincsić Momesilló dr.*
 igazságügy: *Markovics Lázár*
 pénzügy: *Sztojadinovic Milán dr.*
 építésügy: *Uzunovic Nikola*
 postaügy: *Vukicsevics Velja*
 közlekedésügy és a kereskedelmi min. helyettese: *Jankovics Velizár*
 törvényelőkészítés és földm.-ügyi min. helyettese: *Trifkovic Marko*
 vallásügy: *Jovanovic Ljuba*
 erdő- és bányaugy: *Szrskics Milán*
 szociálpolitika: *Perico Niszko*
 agrárreform: *Miletics Krszta*
 közoktatásügy: *Trifunovic Misa*
 egészségügy: *Miletics Szlavko dr.*
 Ugyancsak szerdán jelent meg a királyi ukáz *Supilo* Zsivo földmívelésügyi, *Omerovics* kereskedelmi, *Perics* és *Zsupanics* tárcanélküli miniszterek felmentéséről. Az ő kivételükkel a kormány régi tagjai mind megtartották tárcáikat. A földmívelésügyi és kereskedelmi miniszteri tárca betöltése már a legközelebbi napokban meg fog történni.

A csütörtöki ülés után nyolc napig szünetel a parlament

A parlament csütörtökön délelőtt tíz órakor tart ülést, amelyen föl fogják olvasni az új kormány kinevezéséről szóló királyi ukázt és megválasztják a parlament igazoló bizottságát. Ezután az ülést nyolc napra elnapolják, mint hogy a házszabályok értelmében az igazoló bizottságnak hét nap alatt végeznie kell a mandátumok felülvizsgálásával.

Radicsék új tárgyalásokra készülnek

A *Tribuna* zagrebi értesülése szerint kedden Radicsnál fontos tanácskozás volt, amelyen elhatározták, hogy azonnal újból megkezdik a tárgyalásokat a radikális párttal. Azt még nem lehet megállapítani, hogy a tárgyalásokat Zagrebben, vagy Beogradban

A figyelmes halott

Irla: *Stella Adorján*

Az előkelő fürdő előcsarnokában kényelmesen nádfotelekben letek a várakozók, hogy sorra kerüljenek. A férfiak cigarettáztak és újságot olvastak, a nők egymást nézték és néha lepva beleolvastak az urak újságjába. Ők nem szoktak hírlapot vásárolni csak ékszerket és selymeket, nagyhirű ponyvaregényeket és divatlapokat, narancsot az uccasarkon és bódító parfümöt az illatszertárbán. Mindent vásárolnak, ami kellemes vagy szórakoztató, csak a fogorvos várószobájában, a villamoson és mindenütt ahol észre akarják véteni magukat az újság jogos tulajdonosával.

A várakozó férfiak között Ertl Péter is újságot tartott a kezében. Szórakozottan futotta át a cikkeket azután összehajtogatta a hírlapot. Ebben a pillanatban vette észre, hogy mögötte egy hölgy ül, aki láthatóan beleolvastott az újságba s bizonyára egy mondat közepén tartott.

— Bocsánat! — mosolygott Ertl Péter és leteregte az újságot az asztalra. A hölgy gögősen elfordította fejét. Nem korrekt dolog egy idegen ur újságját elfogadni. Beleolvasni az más.

Ertl Péter belenyugodott a kocsába. Kicsit agresszív, jómódu, csinos fiatalember volt. Minden nőnél rögtön támadásba kezdeti és így hozzászólt az újságját és a fürdő feliratait kezdte olvasni. »Első osztályú kádfürdő.« »Kéretik a tisztelt közönség esetleges panaszait az igazgatóság tudomására hozni.« Ezt elolvastva háromszor egyirásután. Aztán megnézte az óráját.

— Hallatlan, mennyit kell itt várni. Seregszemlét tartott a várakozók. Kétféle katonatiszt a hölgyet fixiroz-

akarják-e megtartani. A megbeszéléseket a blokk nevében *Radics* és *Korosec* fogja vezetni.

Politikai körökben föltűnést kelt a *Tribuna* szerdai vezércikke, amely élesen támadja *Korosec* és

Orvosok, oklevél nélkül

Fordulat a kuruzslással vádolt orvosok ügyében — A városi közgyűlés fogja újból „meghirdetni” az orvosi okleveleket

A kuruzslással vádolt suboticei orvosok ügyében érdekes újabb fordulat állt be. A *Bacsmegyei Napló* írta meg először, hogy az egészségügyi minisztériumhoz feljelentés érkezett, amely szerint több suboticei orvos diploma nélkül folytat orvosi praksist. A feljelentés folytán megindult nyomozás ugyan még nem fejeződött be, azonban teljesen alapatlannak tartották az egész feljelentést. Időközben azonban az események arra a belátásra bírták a suboticei hatóságot, hogy az ügyben szigorú intézkedéseket fogantossin.

Kezdetben arról beszéltek Subotícán, hogy két orvosnak *nincsen szabályszerű oklevele*, később már több orvostól beszéltek, hogy oklevél nélkül működik. Az egyik orvos, akiről legelőször beszéltek, hogy nincs oklevele úgy védekezett a vád ellen, hogy diplomáját, amelyet *addig nem látott senki* bekeretezve ki függesztette rendelőjének falán. *Ma már az a helyzet, hogy a fiatalabb orvos-generáció nagyrésze magassics tisztában azzal, hogy a feleltelen szóbeszéd kit kompromittál közüllük.*

A régi gyakorlat szerint minden új orvosnak, aki le akar telepedni, a városi tanácsnál be kellett mutatnia oklevelét. A polgármester és a tisztí főorvos ellenőrizték a diplomát és ha azt rendben lévőnek találták, egy közgyűlés elé vitték kihirdetés végett. Azóta azonban, amióta a közegészségügyi minisztériumtól kell kérni az orvosoknak a letelepedési és működési engedélyt, ez a régi gyakorlat megszűnt és az orvosi diplomák nem kerülnek a

a klerikálisokat. A cikk azt fejtegeti, hogy az államra sokkal veszedelmesebb *Korosec*ek egyházi és vallási alapon megindított mozgalma, mint *Radics* szociális téren folyó politikai harca.

közgyűlés elé. A Subotícán most előállt különleges helyzet arra készteti a hatóságot, hogy a régi gyakorlatot újra életbeléptesse és a közgyűlésen hirdesse ki az orvosi diplomákat.

Nyolc napon belül be kell mutatni az orvosi diplomákat

A diploma nélkül működő orvosokról szállingózó hírek nemcsak csorbítják az orvosi karnak a tekintélyét, hanem nyugtalanítja a közönséget is, amely ilyen körülmények közt könnyen elveszti a bizalmát az orvosok egyrészével szemben. Ezért dr. *Pletikozits* András főispán tárgyalásokat folytatott az ügyben dr. *Paikovic* Milán tisztí főorvossal arra nézve, hogy mikép lehetne a hatóságnak teljes bizonyosságot szerezni a homályos ügyben. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredményeképpen a hatóság most elrendelte, hogy *valamennyi olyan suboticei orvosnak, aki 1914. január 1. után telepedett le Subotícán, nyolc napon belül be kell terjeszteni orvosi diplomáját a polgármesteri hivatalba ellenőrzés és kihirdetés végett.* Nem tesznek kivételt azokkal az orvosokkal sem, akik 1914. január 1. után telepedtek le Subotícán, de diplomájukat annak idején már a közgyűlés kihirdette, mert ezeket az okleveleket is revízió alá veszik most. *Az orvosoknak az eredeti orvosi diplomát kell betervezteniük, a hatóság még hitelesített másolatot sem fogad el.* Az 1914. előtt letelepedett orvosok diplomájának felülvizsgálására azért nincs szükség, mert azokat még a régebbi gyakorlat szerint a közgyűlés hirdette ki.

Fehér köpenyében feltűrt ujjával, mint egy időkötőt hentes.

Mindenki megnézte a számát, Ertl Péter legújabb szerelme vette a ritiküljét és elindult a hentes után. A férfi kidüldelt szemekkel, égő pofacsontokkal nézte, mint tűnik el az asszony ringó lépésekkel az egyik kabinban. Fáradt meredt melankóliával bámult a becsukott ajtóra.

— Sohse fogom többé látni — sóhajtott magának. Elovasta még egyszer, még kétszer, még huszszor: »Elsőosztályú kádfürdő... nyugodtan szótárgolva de a lelke mélyén izgatott volt és nem tudott másra gondolni, mint arra a zöldszemű, ferde szemöldökű asszonyra. Vajjon hol tart a vetkőzésben? Biztosan most huzza le a harisnyáját. A karja már csupas, látszik rajta az oltás helye. A lábán rózsaszínű vonalakat rajzolt a harisnya és a cipő. Milyen jó volna tyukszemvágónak lenni egy ilyen elegáns fürdőben! Az asszonyok odanyújtják megfűrésztött fehér lábaeszkáikat, ilyenkor még alig van rajtuk ruha és megborzognak a férfiek érintésétől. A hisztérikusok odaadnak magukat az egyszerű tyukszemvágónak, akikben nem is sejtetheték Ertl Pétert az uriembert és donzsuant, aki így csapja be őket.

— Negyvenegyet! vezényelt a fürdőmester. Ertl Péter követte. Messze került az asszony kabinjától. A fehér kövekkel kirakott kádba már zuhogott két bőkezű csapon keresztül a hideg és meleg víz.

— Majd tessék elzárni — mondta az alkalmazott és magára hagyta Ertl Pétert. A férfi lassan vetkőzni kezdett és tovább szötte gondolatait a nőről.

— Ha nagyon sietek, hamarabb kész leszek és megvárom az uccán — gondolta és meggyorsította lusta mozdulatait. A víz már türelmetlenül ágaskodott a kádban. Elzárta a csapot. Ekkor két tompa pukkanás és utána lármás

A most betervezendő diplomákat a tisztí főorvos láttaozása után a legközelebbi közgyűlés elé fogják terjeszteni, amely ki fogja hirdetni a diplomákat.

A tisztí főorvos nyilatkozata

Az ügyre vonatkozólag kérdést intéztünk dr. *Paikovic* Milán tisztí főorvoshoz, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Ugy a nyomozás befejezése, mint a közönség megnyugtatása érdekében szükségesnek tartottuk ezt a radikális intézkedést. Azoknak az orvosoknak ugyan, akiknek diplomájukat most felül fogjuk vizsgálni, már van működési engedélyük a közegészségügyi minisztériumtól, de ennek ellenére is kénytelenek vagyunk most elbíráltatni minden egyes orvosi oklevél érvényességét. Most azután végleg ki fog derülni, hogy van-e valami alapjuk a vádaknak.

Az ármentesítő társulatok válsága

Sztapár község 2500 holdas határa víz alatt van

A szokatlanul nagyarányú esőségek és talajvizek miatt nemcsak *Bácska* és *Baranya*, hanem a *Bánát* gazdaközönsége is komoly veszedelem előtt áll.

Allandóan gyűléseket tartanak a szükséges védőintézkedések megtételére, eddig azonban egyetlen egy esetben sem történt semmi annak érdekében, hogy a veszélyt elhárítsák.

Még az elmúlt hetekben közel százezer hold földterület részben vagy egészen víz alatt állott. A fenyegető veszélynek elhárítására a veszélyeztetett területeken járt *Szuplio* földmívelésügyi miniszter is *Krotin* inspektor kíséretében. A miniszternek alkalma nyílt a veszély nagyságáról meggyőződni és ennek folytán megfelelő államsegélyt ki eszközölni.

Ez a segély azonban természetesen késztetik, ami pedig a jövőt teljesen bizonytalanná teszi. A miniszter körútján sokszor az ármentesítő tár-

zürzavar hallatszott. Kifigyelt az ajtón. Rémült szavak érkeztek hozzá.

— A kilencesben egy ur föbelötte magát!

— Jaj Istenem!

— Gyorsan a mentőket!

Magára kapta a felöltőjét és kirohant. A személyzet és egy-két kíváncsi várakozó már betódult a kilences kabinba, amelynek padlóján arca borulva feküdt az öngyilkos. A fürdőasszony felemelt szoknyával kerülgette a vértócsát és jajveszékelt. Egyik kabinból izgatott férfi ugrott ki, lepedőben, mint egy kísértet s »orvos vagyok« kiáltással fogdosni kezdte az öngyilkost.

— Meghalt — konstataálta.

A kabinból már mindenki kiszaladt, hogy ismerőseinek elmondhassa »pont ott voltam, amikor meghalt« és Ertl Péter megpillantotta a szenzációéhes tömegben a zöldszemű asszonyt is. A gumiköppény volt rajta és harisnya nélkül felhuzott cipő. Most ugorhatott ki a vízből a bokáján lassan gördült lefelé egy vízcepp. Riadtan nézett maga körül, Ertl Péter megpróbálkozott.

— Meghalt — mondta az asszony felé. Aztán mivel ez hatás nélkül maradt, folytatta:

— Szerelmi história van mögöttem.

Erre rácsapott a nő:

— Hogy tudni?

— Két levél van mellette. Mindkettő nőnek szól. Haj, haj bizony: keresd az asszonyt. Pardon, doktor Ertl Péter vagyok.

Az asszony szó nélkül kezét nyújtott. Ertl Péter tovább mesélt. Öt perc múlva megjöttek a mentők. Ertl Péter ekkor azt mondta:

— Isten bocsássa meg nekem, ennek a halottnak köszönhetem, hogy magával megismerkedtem. Maga el se hiszi, mit szenvedtem magáért rövid husz perc alatt.

Az asszony illedelmesen felelt. Nem hangosan; halkán szinte magauk

sulatok ellen is panaszok hangzottak el.

Ebben az ügyben a Bácsmegyei Napló munkatársa illetékes helyen szerzett információk alapján a következő felvilágosítást nyerte.

Az ármentesítő társulatok részére a gazdák rendetlenül fizetik a járulékokat. Az agrárreform folytán igénybe vett földek utáni járulékok alig folynak be.

Az ármentesítő társulatok úgy igyekeztek védekezni az így előállt pénzühiány ellen, hogy 20—30 százaléka kamatra vettek föl kölcsönpenzeket. Így sem juthattak azonban pénzhez. Az ármentesítők az árvízveszéllyel szemben teljesen tehetetlenek.

Jellemző példája ennek a veszélynek, hogy a bácskai Sztapár községnek például egész határa összesen 2500 kat. hold víz alatt van. Még a kertek, sőt egyes házak udvarai is. Sztapáron most új vízlecsapoló körlet is alakult, amelynek állandó jellegűt kívánnak adni.

A legveszedelmesebb időpont elérkezett. A hivatali apparátus lassúsága miatt nem pusztulhat el a legjobb termőföldekből százezer hold.

Május elseje a Vajdaságban

Május elsejét, a szocialisták tradicionális ünnepét az egész országban megülte a munkásság, amelyen munkabeszüntetéssel, felvonulással és népgyűlésekkel tüntetett a nemzetközi munkásszolidaritás gondolata mellett.

Suboticán a gyárakban és üzemekben általános munkaszünet volt. A munkások délelőtt kivonultak a Bleszák-telepre, ahol ünnepi népgyűlésen több szónok méltatta május elseje jelentőségét. A népgyűlés után tréfas játékokat rendeztek sportgyakorlatokkal, amelyek az egész nap programját kitöltötték. Délután a város különféle helyein gyűltek össze az ünnepelő munkások, akik késő estig együttmaradtak.

Novisadon két csoportban ünnepelték a munkások: a függetlenek délelőtt a Sloboda nagytermében tartották népgyűlést, a szocialisták pedig délután a városi nagyteremben tartották a gyűlést.

és az ujjával csendre intette Ertl Pétert, mint aki azt mondja: »nem illik az embert a halott mellett megkacagtatni.«

Megérkezett a rendőri szemle is. Halász Endre 33 éves bankhivatalnok, néma, járt szájról-szájra a halott személyazonosságára. Ertl Péter ezt mondta:

— Volt egy Halász Endre osztálytársam, de az elesett a Doherdon. Nem fázik meg drága asszonyom?

— Telefonálni kell a családnak és a morgue-ba — intézkedett a rendőrtisztviselő.

— Naponta kell találkozunk — sutogta Ertl Péter. — A végzet követeli, hogy mi szeressük egymást. Látja ez a szegény ember azért halt meg, hogy én megismerkedhessek magával. Ő mutatott be. Annyi mintha azt mondta volna: »nagyasság asszonyom ugye megengedi, hogy bemutatam Ertl Péter jóbarátomat.« Figyelmes halott ez a Halász Endre.

— Ne vicceljen — maga is meghallhat értem — enyelgett az asszony. Aztán a fiú egy lelkes mozdulattal:

— Az előcsarnokban találkozunk. De most hagyjon, mert nagyon deprimált ez a katasztrófa. Aki előbb végzett, megvárja a másikat.

Még egyszer benéztek a kilences kabinba. Az ajtóban rendőrszem tartotta távol a kíváncsiakat. A vendégek és az alkalmazottak a halottól beszéltek.

— Sokat járt ide — mondta a fürdőmester — s igazi uriember volt, csak névről nem ismertem. Figyelmes ember volt a személyzetével.

— En is jó ismertem — szölt Ertl Péter és tetszett neki, hogy mindenki őt figyeli. Nagyon rendes ember volt, igazán nem tudom miért tette, igazi ur volt. A legfigyelmesebb barát... Nekem csak legutóbb tett egy nagy nagy szivességet.

Az asszony ölelkező, buja szempillantással honorálta ezt a furcsa bókot.

gyűlést, a szocialdemokraták pedig a Hadi-szigeten, ahol dr. Szekulics és Brkics nemzetgyűlési képviselők mondtak ünnepi beszédet. Mindkét csoport gyűlésre népes és látogatott volt. A Beocsin és környékbeli szocialisták Venacon rendezték a szokásos ünnep-

segeiket, amelyeknek keretében Tatics Pavle, a „Sloboda“ szerkesztője beszélt a munkásoknak.

Somborban és Becskereken szintén zavartalan rendben folyt le a munkások ünnepi népgyűlése, amelyen a város munkásai nagyszámban vettek részt.

Átadták az új német jegyzéket a szövetséges kormányoknak Franciaország hajlandó a megegyezésre

A német jóvátétel végleges rendezése és a Ruhr-kérdés likvidálására irányuló német akciót illetőleg újabb kedvező fordulat állott be. A francia kormány részéről nyilvánvaló készség mutatkozik a megegyezésre, úgy hogy valószínű, hogy a német kormány javaslata alapján a tárgyalások rövidesen megkezdődnek Németország és Franciaország között.

Berlinből jelentik: A német jegyzéket szerdán táviratokba megküldték a külföldi német követeknek, a kik azonnal átadták a diplomáciai okiratot a párisi, londoni, newyorki, brüsszeli és római kormányoknak. Az okirat a szövetséges és társult hatalmak kormányainak van címezve. A német kormány a jegyzéket csütörtökön adja át a német sajtónak.

Párisból jelentik: A francia sajtót tájékoztatták a francia kormány álláspontjáról. A kormány közlése-

szerint Franciaország hajlandó megfontoltság tárgyává tenni a német javaslatot. Különösen nagy jelentősége van a nyilatkozat azon részének, amelyben a kormány kijelenti, hogy a megszállott területek passzív ellenállása nem tartja vissza attól, hogy a német javaslatot fontolóra ne vegye.

A külügyminisztérium egyik vezető tisztviselője kijelentette, hogy a francia kormány nem lesz kicsinyes a német javaslattal szemben, minden attól függ, hogy a javaslatban jóindulat mutatkozik-e a jóvátétel végleges rendezésére francia politikai körökben. Valószínűnek tartják, hogy a németek olyan jóvátételi tervezetet állítanak össze, amely körülbelül 30 milliárd jóvátételt biztosít Franciaországnak. Ezt az összeget elégségesnek tartják arra, hogy biztos garanciák esetén a francia kormány elfogadjja rekonpenzációképpen Németországtól.

Primitív hamisítvány a bordero a hivatalos szakértők véleménye szerint

Dr. Gráber László aláírását esetleg ketten hamisították Később döntenek dr. Nagy Ödön ügyében

Szerdán délelőtt érkezett Suboticára dr. Reiss osztályfőnök, a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának vezetője, hogy irásszakértői véleményét mondjon a bordero-ról, a melynek alapján dr. Gráber László és dr. Nagy Ödön ellen az eljárás folyik. Dr. Reiss, aki svájci állampolgár, egyike a kontinens legismertebb grafológusainak és mint a közbiztonsági osztály főnöke egy ízben foglalkozott már az inkriminált levéllel, amelyről akkor azt a szakvéleményt adta, hogy hamisítvány.

Az irásszakértői szemle délután két órakor kezdődött a törvényszéken, a vizsgálóbíró földszinti hivatali helyiségében, ahol az irásszakértőn kívül megjelentek: Ilic Dragomir vizsgálóbíró, aki a Gráber-Nagy-ügyben a vizsgálatot vezeti, Marusics Koszta államügyész, a vád képviselője, Gyorgyevics Jován törvényszéki bíró, mint francia tolmács, mert dr. Reiss francia nyelven adta elő szakvéleményét, Zvétkics Péter, a bíróság által kirendelt másik szakértő, továbbá Tantos János gimnáziumi tanár és Začko Alajos polgári iskolai tanár, a törvényszék rendes irásszakértői, a védők tájékoztató-sára és az esetleges felvilágosítások megadására. Résztvettek ezenkívül a szakértői szemlén a gyanúsítottak, dr. Gráber László és dr. Nagy Ödön, valamint ügyvédek, dr. Magarasevics Sándor és dr. Kalmár Elemér.

A vizsgálóbíró a szemle kezdetén miután felszólította a védőket, hogy nevezik meg ellenőrző szakértőiket, dr. Magarasevics és dr. Kalmár kijelentették a vizsgálóbíró felszólítására, hogy nem kívánnak ezzel a törvényben biztosított jogukkal élni, mert teljesen megbiznak a bíróság részéről kirendelt hivatalos irásszakértőkben.

A védők válasza után dr. Reiss kicsomagolta műszereit és hozzáfo-

gott a bordero megvizsgálásához. A vizsgálóbíró az iratok közt két példányban őrzött levelet adott át a szakértőnek. Mikroszkópon keresztül töviről-hegyire megvizsgálta először dr. Gráber László, majd dr. Nagy Ödön aláírását a kérdéses levél mindkét példányán és vizsgálódása közben mindkét közölte is észrevételeit az irásszakértői szemle résztvevőivel. A vizsgálat során, a mely délután fél hatig tartott, a hivatalos szakértő összehasonlította a két levelet azokkal a kéziratokkal és aláírásokkal, amelyeket a hatóságok Gráber László és Nagy Ödön lakásán tartott házkutatásaik alkalmával foglaltak le.

Az irásszakértői szemle befejezése után dr. Reiss jegyzőkönyvbe diktálta szakvéleményét és kijelentette mindenekelőtt, hogy az a szakvéleményt, amelyet a belügyminisztérium részéről fogantatott és a bűnügyi eljárást megelőző nyomozása során adott, mindenben fenntartja. A rendelkezésre bocsátott újabb adatok alapján, amelyek gondosabb összehasonlítást tettek számára lehetővé, igen érdekes megállapításokra jutott a hivatalos irásszakértő, dr. Gráber Lászlónak a leveleken lévő aláírásával kapcsolatosan nemcsak azt a régebbi véleményét tartotta fenn, hogy

a két aláírás nem Gráber keze-
írása és az egész nyilvánvaló
hamisítvány,

hanem azt is megállapította, hogy a két aláírás egymástól is különbözik. Egyáltalán nem lehetetlen, dr. Reiss véleménye szerint, hogy

a két Gráber-aláírást két különböző személy hamisította.

Az irásszakértő felhívta a vizsgálóbíró és az államügyész figyelmét arra, hogy míg az egyik aláíráson

a név betűi pontosan ki vannak írva, addig a másikon több betűt kitélelt Gráber nevéből az alíró. Az aláírások — mondotta dr. Reiss — mint hamisítványok is primitívek.

mert olyan javítások és apróbb korrekciók vannak rajtuk, amelyek szabadszempellel is észrevehetőek, de mikroszkópikus nagyítás mellett teljes bizonyossággal megállapíthatók. Az irásszakértő az aláírásokon számos megszakítást talált, ami köztudomásúlag a legbiztosabb jele annak, hogy

az aláíró idegen írást akart utánozni

és meg-megállt írás közben, hogy a mintául szolgáló írást szemügyre vegye és ahhoz alkalmazkodjék.

Dr. Nagy Ödön aláírására vonatkozólag dr. Reiss osztályfőnök nem végzett előzetes tanulmányokat és nem tudott határozott véleményt adni, mert — mint kijelentette — az összehasonlítás céljából rendelkezésére bocsátott adatok nem voltak elégségesek ahhoz, hogy minden tekintetben helytálló részletes vélemény formáljon magának. Arra kérte a vizsgálóbíró, hogy bocsásson rendelkezésére Nagy Ödönnek különböző időpontokból származó aláírásait és kéziratait, és addig is, amíg ez megtörténik, elhalasztja dr. Nagy Ödön ügyében részletes véleményének előterjesztését. A többi szakértő mindenben csatlakozott dr. Reiss szakértői véleményéhez.

Az ügyészség a kért kéziratokat az éjjeli vonattal küldi el Beogradba dr. Reissnak, aki néhány nap múlva már dr. Nagy Ödönre vonatkozóan is előterjeszti részletes szakértői véleményét.

Szubotica megvendégeli a beogradi gyermekeket

Hatezer gyermek felvonulása

A suboticiai gyermeknapot — mint már jelentettük — május 15-én és 16-án tartják meg. A gyermeknapra eddig hatezer résztvevőt jelentettek be. Beogradból május 14-ikén este, több mint ezer gyermek és 180 tanító érkezik Suboticára. Május 15-én a vendégek a nagyobb suboticiai ipartelepeket és a szomszédos tanácsokat tekintik meg, este pedig hangverseny rendeznek tiszteletükre a színházban, 16-án majális lesz Palicson, amelyen a suboticiai iskolák tanulóival együtt, több mint 6000 gyermek vesz részt.

Szerdán délelőtt tartotta meg a suboticiai tanítókból álló rendezőbizottság ülését, amelyen kidolgozták a hatezer gyermek felvonulásának programját. A gyermekek egyrésze a polgári iskolából indul ki. A szomszédos melléktelekben a suboticiai gyermekek sorakoznak a menethez csatlakozva, elvonulnak a városháza előtt, ahol a balkonon megjelenő főispánt, a városi tanácsot, a közoktatásügyi minisztérium kiküldöttét és a suboticiai tanügyi hatóságok képviselőit üdvözlők. Dél előtt tíz órakor a gyerekek a pályaudvarra vonulnak katonazenekar kísérettel, ahonnan hatvan kocsi álló különvonaton mennek Palicsra.

Palicson Subotica város vendégeli meg a gyerekeket. A szegénysorsú suboticiai gyermekek ellátására, így az árvaház nevelőjeinek megvendégelésére a rendezőbizottság most társadalmi úton gyűjtést rendez. A gyűjtéshez özv: Hartmann Rafaelné 3000 dináros adománnyal járult. Hogy a szegény gyermekeknek is gondtalanná és örömtelivé tegyék ezt a majális, kívánatos volna, ha minél többen járulnának hozzá a költségekhez adományaikkal.

A majális után este a suboticiai tanítók adnak bankettet beogradi kartaik tiszteletére, 17-én pedig a vendégek visszautaznak Beogradba.

Nem lesz tanársztrájk

A tanárok a sztrájk ellen

A tanárok országos bérmozgalma — mint Novisadról jelentik — valószínűleg nem fog sztrájkjal végződni, mint ezt a mozgalom vezetőinek előterjesztésére a tanárok a múltkoriban elhatározták. Bár a tanárokat nagyon elkésérette a miniszternek követeléseikkel szemben tanusított, merev elutasító magatartása, az utóbbi napokban a sztrájkjal, illetőleg az állásról való lemondás demonstratív lépésével szemben olyan vélemény alakult ki, hogy mindaddig helyezkedjenek a tanárok a várakozás álláspontjára, míg a kormánynak pénzügyileg nem áll módjában a követeléseket teljesíteni.

Ezt az opportunus álláspontot egyelőre még csak a kisebbség vallja, amely a sztrájk kimondásában politikai motivumot igyekszik föllelni, mert a többség jelenleg még mindig ragaszkodik az eredeti határozathoz. A jelek szerint azonban több mint bizonyos, hogy a tanárok között győzni fog a kisebbség belátó álláspontja és a május 21-ére tervezett tanársztrájk elmarad.

Három kitett csecsemő a kikindai pályaudvaron

Az elmúlt három nap alatt váratlanul hű gyermekáldásban volt része a velük kikindai — rendőrségnek: vasárnap, hétfőn és kedden a kikindai vasúti pályaudvaron egy-egy csecsemőt találtak, akiknek szülei nem voltak fellelhetők.

Mind a három kisgyermeket — akik két-három hetesek — a beogradi vonat indulása után találták a váróteremben, feltehető volt tehát, hogy az anyák Beograd felé utaztak el, sorsukra hagyva az apróságokat. A rendőrség a csecsemőket azonnal kiadta ápolás végett és megindította a nyomozást a szülők után.

Rövid nyomozás után sikerült is megállapítani, hogy kikindai cselédlányok az anyák, akik gyermekeik megszületése után elhagyták szolgálati helyeiket, gyermekeiket kitétték a pályaudvaron, ők pedig Beogradba mentek munkát keresni, hogy így végleg megszabadulhassanak szerelmük gyümölcsétől.

A kikindai rendőrség az anyák kitételének megállapítása után intézkedett, hogy mind a három cselédlányt letartóztassák.

Véres május elseje Olaszországban

Fascista-kommunista összeütközések

Római jelentés szerint Olaszországban — mint előrelátható volt — véres volt a május elseje. A Mussolini-kormány ugyanis — mint ismeretes — megtűtötte a május elsejének megünneplését és a munkabeszüntetést, amit azonban a szocialista és kommunista munkásság nem tartott be mindenütt, amiből véres összeütközésekre került a sor.

Általános munkaszünet ugyan nem volt Olaszországban május elsején, azonban a kormány tilalma ellenére is az ipari üzemeknek több mint felében szünetelt a munka és a vasmunkások, meg a kőművesek kivétel nélkül munkaszünetet tartottak. Hogy a fascistauralommal szemben milyen forradalmi az olasz munkásság hangulata, az legjobban azokból a jelentésekből tűnik ki, a melyek Olaszország legkülönbözőbb részeiből érkeznek.

Ezek szerint Milanóban a fascisták felgyújtották a munkáskamara épületét, amely teljesen leégett. A kár

120.000 líra. Az utcákat karabinierek és nemzetőrség szállta meg, az Avantit pedig elkobozták.

Triesztben május elsejére virradó éjszaka éjfélkor hét bomba robbant fel a város különböző részein. Veronában a kommunisták és fascisták összeütköztek és mindkét részről súlyos sebesülések történtek. Nápolyban a villanytelepen négy bomba robbant fel, súlyosan megsebesítve négy alkalmazottat.

Még nem simult el a cseh-magyar határincidens

A csehszlovák kormány követelése — Nem szüntek még meg a retorziók — Elkészült a jegyzőkönyv a cseh-magyar határincidensekről

Budapestről jelentik: A csehszlovák-magyar határincidens ügyében két napig folytatott vizsgálat befejeződött. A vegyes bizottság kedden vette fel a közös jegyzőkönyvet, amelyet mindkét fél aláírt. Az incidens ügye azonban még ezzel a vizsgálattal nem nyert tisztázást és csak bizonyos körülményekre nézve sikerült a vegyes bizottságnak a közös jegyzőkönyvben megállapodásra jutni, míg a jegyzőkönyv alapján a még tisztázásra szoruló kérdések ügyében folytatni fogják a tárgyalásokat.

A vegyes bizottság a vizsgálat után Miskolcon szövegezte meg a közös jegyzőkönyvet és a Miskolcon megjelenő Magyar Jövő már a cseh sajtóiroda közlése alapján tudni vél azokról a feltételekről is, a melyeket a cseh kormány a magyar kormánnyal kiköt. Eszerint a csehszlovák kormány követeli, hogy Szedlacsek cseh pénzügyőr meggyilkolásának részeseit állítsák rendes bíróság elé, továbbá a magyar kormány adjon a csehszlovák kormánynak diplomáciai elégtételt; és végül a magyar kormány adjon anyagi kártérítést a meggyilkolt Szedlacsek pénzügyőr hozzátartozóinak.

A kiutasítottak bűntörvénnyel lefoglalják

Prágából jelentik: A pozsonyi minisztérium az összes kiutasítottakat jóváhagyta és minden felebbezést elutasított.

Kassán a felebbezések elutasítását közlő végzést a feleknek azonnal kézbesítették, ezzel egyidőben a kiutasítottak lakásán megjelentek az adóhivatal közegei és adóhatalékok biztosítása címén bűntörvénnyel, zongorákat foglaltak le, sőt üzleteket is lepecsételték. A kiutasítottak legnagyobb része elhagyta Kassát. A vörös domonkosrendi perjel nagy néptömeg kísérte ki az állomásra, a

domonkosrendiek templomában mondott búcsúmiséjén is nagyon sok hívő jelent meg. Mindkét helyre nagy rendőri készültség vonult fel, de közbelépésre nem került sor.

A magyar tanulókat nem engedik ki Cseh-Szlovákiából

Prágából jelentik: A budapesti egyetemre visszatérő egyetemi hallgatóktól a rendőrigazgatóság elvette utleveleiket és azok visszaadását megtagadta. A rendőrigazgató erről a következő információt adta:

Az egyetemi hallgatóknak, akik Budapestre akarnak menni, nem adnak utlevelet, akiknek volt, azoktól megvonják. Ezzel elejét akarják venni annak, hogy a pesti egyetemen uralkodó szellem megfertőzze az egyetemi hallgatókat.

Újabb kiutasítások Pozsonyból

A Pozsonyból kiutasítottak már mind elhagyták a köztársaság területét. A pozsonyi rendőrség állítólag újabb kiutasításokra készül. A legutóbb kiutasítottak közt van Szabó Jenő kassai biztosítási tisztviselő, Höhm Alfréd volt vasúti hivatalnok és Lacza János kassai káplán. Komáromból kiutasították Erdős Vilmos bankigazgatót, Morócz Emil és Gosztönyi Nándor bencésrendi tanárokat, Várady Béla kereskedőt, báró Malcomes földbirtokost és Józsa Árpád katolikus lelkészt.

Jugoszlávia és Románia is határincidens vizsgálatokat akar tartani

Bécsből jelentik: A Neues Achteuhrblatt értesülése szerint a jugoszláv és a román kormány elhatározta, hogy a Magyarországgal történt és eddig el nem intézett határincidenseket a magyar-cseh meg egyezés mintájára vegyes bizottságok után tisztázzák.

Mi történt Tordán?

A községi előjáróság nyilatkozata

A tordai állapotokról két ízben közölt a Bácsmegeyi Napló panaszos cikkeket. A cikkekre válaszul Torda községi előjárósága a következő információt küldte be hozzánk:

Tekintetes szerkesztőség!

A Bácsmegeyi Napló folyó évi március hó 29-én »A tordaiak panasza« című cikkre kérjük a következő helyreigazítást közölni:

Szükségesnek tartjuk, hogy néhány a cikkben foglalt ténybeli tévedésre, fordításra és rágalmakra a közvéleményt felvilágosítandó, válasszoljunk, még pedig a következőket:

Az ellenünk járó deputáció, mely mindössze nagy erőfeszítésre és többheti toborzásra husz személyt tudott felmutatni, nem tekintélyes gazdák küldöttsége volt, hanem szülői felügyelet alatt, gyámság alatt álló fiatalok küldöttsége, amely jórészt nem is adófizető polgárokból verődött össze.

Bogner István volt községi segédjegyzőt, ki egyébként az ellenünk folyó sajtókampány irányítója, felettes hatósága mentette fel, annak elbírálása, hogy a felmentés miért történt, természetesen nem ránk tartozik.

A halászáli szabálytalanságok szintén Bogner fejében születtek meg, mert a községben halászható víz nincs.

Végül egyetértünk a támadó cikk sugalmazásával abban, hogy az ötezer főnyi lakosságot számláló Torda községnek békés és egyetértő magyar lakossága fel van háborodva, természetesen azonban éppen a sugalmazó uraknak handabandázásai miatt. Meg vagyunk azonban nyugodva, hogy a jegyző Tordán való két éves működése nemcsak a komoly, munkaszerető lakosság széles rétegeiben váltott ki megelégedést, hanem a felettes hatóságok is a legteljesebb mértékben méltányolták ezt a munkásságot. Meggyőződünk arról is, hogy a felettes hatóságok ezuttal is kellő értékre szállították az ellenünk indított akciót és teljes elégtételt szolgáltattak.

Torda, 1923 május 1.

Torda község előjárósága:

Mezei József bíró, Franc Lázár jegyző
Pálkás János albíró, Bali István pénzt.

Megnyitották

Palics-fürdőt

Lebontják a régi fürdő-épületeket

A palicsi szezon hivatalosan május elsején kezdődik. Kedden a suboticai városi tanács tagjainak jelenlétében meg is nyitották a fürdőt. A palicsi szállodák május elsején már megnyitják és a szobák nagyrésze már is le van foglalva a fürdőszezon tulnyomó részére. Megnyit a nagyvendéglő is. A hivatalos szezon első napja máris szép közönséget vonzott Palicsra. Teljesen elkészült már a főbejáratról a női uszodáig vezető új út is.

A fürdők azonban még nem nyitottak meg. A melegfürdő május 10-én, az iszapfürdőt 15-én nyitják meg. A fürdőigazgatóság és a városi tanács tavaly is s az idén is foglalkozott az iszapfürdő átalakításának tervével. Ennek a palicsi víz gyógyhatásának fokozására nagy fontossága volna. Azonban a költségvetés nem engedte meg, hogy a szükséges átalakítást elvégezzék.

A városi tanács Palics keddi megemlékezése alkalmával még elhatározta azt is, hogy a parkban lévő és azt eléltelenítő régi épületek nagy részét a gőzfürdő könyékén lebontják valószínűleg még az idei tavasz folyamán.

A noviszadi közgyűlés

Letárgyalták a költségvetést

A szabadonbocsátott selyemcsempész

Novisadról jelentik: Kedden tartotta Novisád város kiszélesített tanácsa folytatódólagos közgyűlését.

Szliepsevics Milán főispán délután négy órakor nyitotta meg a közgyűlést és jelentette, hogy a fogyasztási adókra vonatkozó részét tárgyalják. Az italdók tételénél többen szólaltak fel és követelték, hogy a pálinka fogyasztási adóját 50 paráról 1 dinárra emeljék fel, míg a bor adóját 1 dinárról 60 parára szállítsák le.

A többség ehhez hozzájárult, de a bor fogyasztási adóját változatlanul meghagyták. Novisád város a fogyasztási adókból évenként 5,600.000 dinár bevételt remél.

Minthogy a fogyasztási adók tételét a közgyűlés nem szállította le, a pótdót nem kell emelni és így ez évre is megmarad a tavalyi 92 százalékos pótdó.

A költségvetés letárgyalása után az interpellációkra került a sor.

Vujosevics Radivoj bizottsági tag kérdést intézett a főispánhoz és a főkapitányhoz, hogy a rendőrség letartóztatta Hirsch dr. zagrebi ügyvédet selyemcsempészés miatt és

nem adta át a törvény rendelkezése szerint a vámhivatalnak, hanem szabadon bocsátotta, kéri a fegyelmi vizsgálat megindítását.

Varicsák András főkapitány védelmébe vette a rendőrséget és bizonyította, hogy ebben az esetben a rendőrség szabályosan járt el.

Szliepcsevics Milán főispán kijelentette, hogy a való tényállás kiértesítése végett el fogja rendelni a vizsgálatot.

Véres összeütközés Bécsben

a rendőrség és a kommunisták közt

A bécsi nemzeti szocialisták szombaton gyűlést hirdettek a Hernálsban levő párhelyiségükben. A gyűlés ellen a szociáldemokrata és kommunista sajtóban éles kirohanásokat intéztek, úgy, hogy a rendőrség szombaton erős kordonnal vette körül azt az épületet, amelyben a gyűlést rendezték, nehogy a kommunisták, vagy a szociáldemokraták megzavarják a nemzeti szocialisták értekezletét.

A gyűlés alatt pár száz kommunista munkás felvonult a nemzeti szocialisták párhelyisége elé és áttörve a rendőri kordont, benyomult az épületbe, hogy a gyűlést megzavarják.

A rendőrök, amikor látták hogy a tömeget másként nem tudják kiszorítani az épületből, kivont karddal támadtak a tüntetőkre, akik viszont kövel és kővel védekeztek a rendőrökkel szemben.

Az összeütközés alkalmával harmincan megsebesültek, köztük több rendőr, akik súlyos kézzurást szenvedtek. A sebesültek közül azokat, akik erős sérülésük következtében nem tudtak elmenekülni a helyszínről, beszállították a kórházba és egyúttal vizsgálatot indítottak ellenük. A rendőrség husz kommunistát letartóztatott, azokat, akik a tüntető tömeget vezették és a rendőrök megtámadására buzdítottak.

HIREK

Egy kritikus albumából

Igen sok egyéb jó vagy rossz tulajdonságnak kell lenni az embernek, hogy megbocsássák neki a becsületességét.

A becsületes emberből könnyebben lesz becstelenséget, mint az utóbbiból becsületes. De regényekben és szindarabokban ez az eset is előfordul.

Ez a szó, »tolvaj«, nem jelent mindig becstelenséget, s az a körülmény, hogy valaki még nem nyúlt a máséhoz, egyáltalában nem jelent feltétlen becsületességét.

A legostobább is okosnak, s a legbecstelenebb is becsületesnek tartja magát.

Valami önző elbizakodottságléle mindig tiltakozik bennünk az ellen, hogy bárkit nemessebbnek, előbbkelő jellemnek vagy erkölcsileg különbnek ismerjünk el, mint amilyenek magunk vagyunk. »Vagyok olyan becsületes ember, mint az ur«, — ez a gyakran hallott mondás voltaképpen azt akarja jelenteni, hogy »becsületesebb vagyok az urnál« és igen sokszor az mondja ezt az, aki a két összehasonlított közt a kevésbé becsületes.

Az ember csak addig igazán szeretetreméltó, amíg nem tudja, hogy az.

Ellenben csak akkor igazán becsületes, ha tudja, hogy az. Azaz: ha tudatosan az.

A becsületes ember beszéde a

becstelenekeknek — arabusul hangzik.

Egy notórius gazember szédületes módon meggazdagodott. Amikor gratuláltak neki hozzá, égre emelte a szemét és kenetteljesen szólt:

— A becsületes embert megsegíti az Isten!

Aki görbe utakon szokott járni, az az egyenes utat görbének tartja.

Az embernek néha a becsületes-ségét is mérsékelni kell, mert vannak társaságok, amelyek nem bírják ki a teljes becsületességet. S innen úgy kimarják a kifogástalan becsületes-séget, mint ahogy az uri kaszinókból kigolyózzák a hamis kártyásokat.

Baedeker

— Emléket Lányi Ernőnek! Lányi Ernő emlékalapjára a következő adományokat kaptuk:

Radoszavlyevics Vukorova (Mramorák)	400 kor.
P. Gergely Boriska (Tur-ska-Kanizsa)	400 kor.
Löbl Marcel dr. (Subotica)	800 kor.
Székely Zoltán dr. (Subotica)	400 kor.
összesen	2000 kor.
Múltkori kimutatásunk	98.920 kor.
Eddigi gyűjtésünk	100.920 kor.

— A király elhalasztotta dalmáciai és párisi utját. Beogradból jelentik: Sándor király Dubrovnikba és Párisba tervezett utját elhalasztotta és egyelőre Beogradban marad, ahova Mária királynő is már a napokban visszatér Dalmáciából.

— Ki lesz az új kereskedelmi miniszter. Beogradból jelentik: A Pravda írja: Politikai körökben elterjedt hírek szerint kereskedelmi- és iparügyi miniszterre Kenán Ziját a zsemije párt vezetőjét fogják kinevezni.

— Doktorrávatás. Crnkovich János orvostanhallgatót a budapesti orvostudományi egyetemen doktorrá avatták.

— Árad a Tisza. Szentáról jelentik: A Tisza néhány nap óta ismét árad. A víz naponként átlag 14 centiméterrel emelkedik. A folyó menti földek egy része víz alatt áll és ha az áradás tovább fog tartani, a tiszamenti árterületeket komolyabb veszély fenyegeti.

— A pénzügyminiszter engedélyezte a becskerekai vámhivatal fölállítását. Becskerekéről jelentik: A becskerekai vámhivatal fölállítását a pénzügyminiszter engedélyezte. A vámhivatal tisztviselőinek kinevezése is rövidesen megtörténik.

— Újabb rémhir a beogradi sajtóban. A beogradi lapok nagy izgalommal tárgyalják azt a Szegedről keltezett hírt, hogy ott Bodó János képviselő több más képviselőtársával gyűléseket tartott, amelyen felhívta a magyarokat, hogy fegyverkezzenek és alkalmas pillanatban támadják meg Jugoszláviát, hogy az elvesztett területeket visszaszerezzék. A lapok szerint a kormánynak kötelessége, hogy a magyarországi mozgalmat diplomáciai uton lefegyverezze.

— A bolgár komitácisk Sztambulinszky ellen. Szófiából jelentik: Néhány nappal ezelőtt Dzsusztenilben, ahol a komitácisk közt a Sztambulinszky kormánya ellenes mozgalom újra megindult, a komitácisk vezérek titkos gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Sztambulinszky-kormány elleni küzdelmet, ha kell, erőszakos eszközökkel is megkezdik.

— Salvy-Süveges Aranka bucsuhangversenye. Salvy-Süveges Aranka operaénekesnő május 5-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Bányaszálló termében tartja meg külföldi turnéja előtt bucsuhangversenyét gazdag és nívós műsorral, amelyen a legkiválóbb opera áriák szerepelnek, míg a dalok közül Grieg-dalok, Kuruc szerzeményei és néhány szláv-dal van műsoron. A hangversenyt nagy érdeklődés előzi meg és jegyek elővetelben a Kurir hangversenyirodában kaphatók.

— Megszűnt a becskerekai cipészegédek sztrájkja. Becskerekéről jelentik: A becskerekai cipészek gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a sztrájkban álló segédek bérköveteléseit teljesíteni fogják. A cipészegédek a megegyezés alapján a munkát már szerdán délután fölvevették.

— Lord Carnarvon temetése. Londonból jelentik: Lord Carnarvont kedden délelőtt a legszűkebb családi körben tartott rövid gyásznaposság után eltemették a vidéki birtokához közel fekvő domb tetején. A koporsót vivő automobilt gözmozdonnyal kellett a domb tetejére fölvonatni.

— Bál a subotikai Népkörben. A subotikai Népkör május 6-án a kör összes helyiségeiben táncmulatságot rendez az építendő magyar kulturház céljaira. A Népkör mulatságait a hagyományos jókedv jellemzi s ez biztosítja a hatodik mulatság sikerét is.

— Fehér Artur második szavalo estélyét teljesen új műsorral tartja e hó 3-án a subotikai Lloyd elnökségének meghívására az egyesület új helyiségében. A Lloyd elnöksége ezúton is meghívja tagjait a kulturesztélyre.

— Esperantó-tanfolyam Suboticán. A subotikai esperantó-tanfolyamra minden csütörtök este 6—7-ig lehet jelentkezni a Lloyd helyiségében. A tanfolyam tíz hétig tart, amely idő alatt bárki teljesen elsajátíthatja a nyelvet. Bővebb fölvilágosítással az esperantó-kör vezetősége szolgál.

— Eljegyzés. Wilhelm Klárikát eljegyezte Kopp Zsigmond keményítőgyáros. (Minden külön értesítés helyett.)

— Budapesten nyugodtan telt el május elseje. Budapesti jelentés szerint ott a május elseje nyugodtan telt el és semmiféle rendzavarás nem történt.

— Adomány a gyermeknap részére. A subotikai gyermeknapon a szegénysorsu subotikai gyermekek megvendégelésére özv. Hartmann Rafaelné 3000 dinárt, Krnyac József nyomdatulajdonos 250 dinárt és Krausz Dezső malomigazgató 100 dinárt adományozott.

— Jenő volt főherceg lemondott a német lovagrend főmesterei állásáról. Bécsből jelentik: Jenő főherceg a Vatikánnal való előzetes megállapodás után lemondott a Hoch- és Deutchmeister lovagrend főmesterei állásáról, de fogadalmához hiven továbbra is tagja marad a rendnek. Utódául a rend kaptalanja Klein Norbert brünni püspököt választotta. A lemondásnak a volt főherceg házassága az oka, aki egy osztrák grófnőt akar feleségül venni.

— A Kirschner—Landauer párbaj halálös epilógusa. Budapestről jelentik: A Kirschner—Landauer párbajban — mint ismeretes — Kirschner súlyosan megsebesült. A szerencsétlen fiatalember sérülésébe belehalt. A rendőrség Landauert letartóztatta és a segédek ellen eljárást indított.

— A novisadi zsidó hitközségi alkalmazottak bérmozgalma. Novisadról jelentik: A zsidó hitközség alkalmazottainak bérmozgalma befejeződött. A hitközség lényeges fizetésemelést adott az alkalmazottaknak.

Csak szombat és vasárnap kerül színre a »Cseregyerek« című operett a Katholikus Legényegyletben. Jegyek még korlátolt számban kaphatók naponta délután 2—4-ig Wágner divatruizletében.

— Megalakult a felsőtavankuti ármentesítő társulat. Szerdán ugy Al-só-, mint Felsőtavankuton értekezletet tartottak az ármentesítő társulat megalakítása ügyében. Mindkét értekezleten a város képviselőjében dr. Pletkoszi András főispán és Petrovics Koszta főmérnök vett részt. Felsőtavankuton az érdekeltektől gazdán majdnem teljes számban vettek részt a gyűlésen. A gyűlés kimondta az ármentesítő társulat megalakítását és egy bizottságot küldött ki a szükséges munkálatok megkezdésére. Alsótavankuton még nem alakult meg az ármentesítő társulat, mert az itt tartott értekezleten az érdekelteknek csak mintegy a fele jelent meg és bár a gyűlés így is határozatképes lett volna, dr. Pletkoszi főispán indítványára mégis elhalasztották a megalakulást addig az ideig, amíg minden érdekeltektől ehhez hozzá nem járul. Valószínű, hogy a felsőtavankuti ármentesítés munkálatait is hamarosan megkezdik.

— Hirtelen halál. Sentáról jelentik: Branovacskij Zsivó 67 éves földmives hétfőn délelőtt az utcán ösz-szeesett és meghalt. Beszállították a hullaházba, ahol megállapították, hogy a hirtelen halált szívszélhűdés okozta.

Egy festőművész emlékkönyvébe

Az ön művészete,
Meg kell adni ezt,
Abszolút új, eredeti
És senkire sem emlékezett.
Ha megrendelöt pingál
A mester le.
A kép egyáltalán nem emlékezett
A modellre.

dió.

— Agyonlöttek két francia kommunistát. Párisból jelentik: Barde-losban a kommunista szakszervezetek elnökét és egy kommunista banktisztviselőt a nyílt utcán revolverrel agyonlöttek.

— Halálozás. Pásztori (Pick) Adolf, a Déli vasút ny. főtisztviselője rövid szenvedés után a kikindai kórházban meghalt. Az elhunyt több német és francia nyelvű munkát adott ki. Több német lap munkatársa volt. Kikindán teljesen elhagyatva, kórházi ágyon fejezte be életét.

— Fölmentett Himnusz-énekiek. Kassáról jelentik: Most tárgyalta a rimaszombati törvényszék Adám László és öt társa tornaalljai lakosok Himnusz-perét. A vád az volt, hogy Adám László és társai múlt év július hó 1-én Tornaallján a Fehérlő éttermében a magyar Himnuszot énekeltek, mely cselekedetükkel izgatás vétségét követték el. A lefolytatott tárgyaláson a vádlottak védője kifejtette, hogy büntetendő cselekmény nem forog fenn, mert egyrészt hiányzott a bűnözési szándék, másrészt nem volt senki, akit igazságnak s végül, hogy ittas állapotban voltak. A bíróság a vádlottakat a vád alól felmentette abból az indokból, hogy az izgatás megállapításához a törvény által megkövánt kritériumok hiányoznak. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

— A pécsi cipészek buzavaltuáért dolgoznak. Pécsről jelentik: A pécsi cipészek áttértek a buzavaltuára. A buza békebeli árát husz koronában állapították meg. Így most egy pár cipő körülbelül 100—110 kg. buzába kerül. Gyermekcipő harmincöt kiló, Csizma 150—200 kiló, egy kis foltozás pedig két kiló buza.

— Letépte a gép a kezét. Hain László staribecsei gazda tanyáján szombaton délután a motorral hajtott kukoricamor-zsológép letépte Németh Erzsébet 20 éves munkásnő balkezeit. A súlyosan sérült lányt a novisadi kórházba szállították.

— **Revolveres támadás.** Novisadról jelentik: *Gladis* János és *Januskó* István staribecsei lakosok egyszer régen összeverekedtek. A verkedésnél *Januskó* huzta a rövidbet, 7től az időtől fogva *Januskó* hosszút forralt *Gladis* ellen. Kedden éjjel *Gladis* János korcsmai mulatságból ment hazafelé, *Januskó* kileste és az uton elébe állott. *Gladis* félretolta, erre *Januskó* előrántotta revolverét és közvetlen közelből *Gladis* bal lapockájába lőtt. Utána *Januskó* elmenekült, de letartóztatták és átadták a novisadi ügyészségnek.

— **Letartóztattak Novisadon egy tolvajbandát.** Novisadról jelentik: A rendőrség letartóztatta *Dédeó* István 21 éves kereskedőjét, aki *Georgievics* és *Gracintz* vaskereskedő cégnél volt alkalmazva. A cégnél már régebben észrevették, hogy a raktárt valaki dözsmálja, főleg a rézáruk és lakatos-szerszámáruk hiányoztak. Az egyik alkalmazott kedden délben észrevette, hogy az udvarból távozó *Dédeó* el akar valamit tárgyat vinni. *Dédeó* a hozzáintézet kérdésre nagy zavarba jött. Vallatóra fogták, s ekkor kiderült, hogy rézárukat akart elvinni az üzletből. Bevallotta azt is, hogy már hosszabb idő óta rendszeresen lopja az üzletet. A lopott árukat *Laubert* Miksa rézöntősegédnek adta el, akit a rendőrség *Dédeóval* egyidejűleg letartóztattak. *Laubert* beismerte a rendőrségen, hogy ő vette meg *Dédeó* tól a lopott árukat és azt is, hogy a gazdájánál, *Nedvicsin* Daniló rézöntőmesternél alkalmazásban levő fiatalok inast is rábeszélte, hogy lopja meg a gazdáját, amit az meg is tett és nagyobb mennyiségű rezet lopott el. A rendőrség a tolvaj inast is elfogta és mindháromukat az ügyészségnek adta át.

— **Véres vasárnap.** Staribecsei újoncok vasárnap éjjel több korcsmában összeverekedtek, de miután a csendőrség mindenütt közbeépett, a külváros egyes utcáira tették át a verekedések színterét. Az újoncok próbatétele meglehetősen eredményes volt. Az orvosok az első segélyt *Januskó* István 26 éves legénynek adták, akit *Gladis* József egy 12 milliméteres revolverrel lőtt bal vállon. A másik súlyosan sebesült *Németh* András, akit három legény hátulról orozva támadott meg s oly súlyosan szúrták hátra, hogy most élet és halál közt lebeg.

— **Földgáz forrásra bukkantak Becskereken.** Becskerekről jelentik: A Melencei-ut sarkán levő kutban földgázra bukkantak. Szerdán a város részéről bizottság vizsgálta meg a kutat, amely megállapította, hogy a kutban valóban földgáz található. Csütörtökön a polgármester szakemberekkel fogja a fölfedezett földgázforrást megvizsgáltatni.

— **Leszúrták, mert megzavarta a mulatságot.** Novisadról jelentik: *Németh* András staribecsei földműves a május elsejei mulatságon bement egy korcsmába és az ott békésen mulatozó vendégekkel verekedést kezdett. A garázda embert a rendőrök kivezették a korcsmából. Később azok közül, akik a korcsmában voltak, az egyik mulatozásban megzavart vendég találkozott *Németh* Anrással az utcán és hátulról leszúrta. *Németh* összeesett és utcai járőrök találták meg a két nagy sehből vérző embert. A mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos.

A műértő közönség fotográfusa Reményi fotóművész, Rudiceva ul. 4. I. em.

A »Typograph« S. Klub május 5-én délután fél hat órakor a volt Lloyd helyiségében (Nemzeti szálloda) választmányi ülést tart. *Előbeség.* — Vasárnap reggel fél 9 órakor csapatösszeállítás lesz a városligeti pályán, kéretnek az összes játékosok, hogy azon pontosan jelenjenek meg. *Írkozó.*

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesíti. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Aleschur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel. d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—52.

Dr. Székely Áron ügyvéd irodáját Pasiceva-utca 7. szám alá (Edény-piac) helyezte át.

Bosnafilm: Cäsar Borgia.

Bosnafilm: Sergije Panjin.

Bosnafilm: Sodoma és Gomora

Dr. Barta Antal kir. törvényszéki orvos lakását Strossmajerova-utca 22 (halpác) helyezte át. Rendel. 8—9-ig és 2—4-ig. Telefon 128.

I. M. Ovdia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbül, magyarul és németül.

Dr. Vécsel Jenő orvosi rendelője némi betegnek részére rendel. délelőtt 7—9-ig, délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet. Vojnich Piroška féle ház.

SZINHÁZ

Fehér Artur előadójestje

Fehér Artur kedd este tartotta meg Suboticán első előadójestjét.

A minap egy tárcában elmélkedtünk a vers és a szavalás közti összefüggésről. A vers elmondás különböző stílusairól szólva, mint külön etapot jelöltük meg a stílusfejlődésben azt az előadás módot, amelyben az előadó *absztrahálja a versből a drámát* s a verset megjátssza, mint egy töredék szindarabot. Fehér Artur is ennek az előadásmódnak követője s mindezt *hozzátehetjük: egyik legkiválóbb, legjellegzetesebb követője.* Ez az előadásmód *dramatizálja a verset.* Amde: mint amennyire művészetlen egy bizonyos fokig minden dramatizálás, ami regénynek, vagy balladának *műfajában* szillett meg, azt erőszakot nélkül nem lehet színpadra ültetni, éppúgy kifogásolható a művészet legszigorubb szempontjai szerint az az előadásmód is, melyik drámát játszik meg az egyszerű eszközü versből. Fehér Artur nem Petőfi Örült-jét szavalja, hanem egy örült szerepét játssza, akinek szerepe szerint a Petőfi-vers szövegét kell elmondani. Nem Edgar Poe Hollóját mondta el, hanem megjátsszotta a Holló cselekményét. A cselekmény drámái csontvázat adta, de a vers csudálatos műszókunával, kísértetességével adós maradt. Ez az előadásmód azonban csorbitatlan hatást ért el, amikor valóban drámát kellett reprodukálnia: Kómives Kelemen balladájában. Fehér Artur a színjátszás eszközeivel helyettesíti a verselmondás eszközeit.

Egy kissé irodalmiatlanok tartjuk azt is, hogy egy-két verset teljesen önkényes zenekísérettel szavalt s a program összeválogatásában is sok engedelményt tett a külső sikernek. Másként alig lehetett volna a *Sirni, sirni, sirni* hatása alatt hozzákezdeni egy — Vértessy Gyula vers elmondásához.

Mindez azonban nem mond annak ellent, hogy Fehér Artur valóban kivételes képességű szavaló s ha művészi felfogásban nem is értünk egyet, nem vonhatjuk kétségbe, eszköze felett rendelkezik. Meg kell hallgatni mindenkinek, akit érdekel még az irodalom s aki örömet tud találni a magyar nyelv zenéjében.

Előadójestjén nagy közönség jelent meg s mindvégig lelkesen ünnepelte a magyar versek kitünő művésztét.

Jean Jeudi.

SPORT

A Zs. A. K. atlétikai versenye. A novisadi O. S. K. V. néhány héttel ezelőtt nagyszabású programot állított össze a nyári szezonra. Több egyettközi, országos, sőt egy nemzetközi versenyt is fog rendezni az egyesület. A versenyek programja magában foglalja a sport valamennyi ágát. A vajdasági sportkörökben különösen nagy érdeklődéssel várják az országos atlétikai és birkózó versenyeket, amelyekre előreláthatólag nagy számmal fognak jelentkezni résztvevők. Suboticán eddig még egy egyesület sem foglalkozott komolyabban atlétikai versenyek rendezésének tervével és már az volt a látszat, hogy Suboticán az idei sportszezon minden érdekesebb sportesemény nélkül fog eltelni. Ujabbban azonban a subotici Zs. A. K. komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy ősszel országos atlétikai versenyeket rendez. Az egyesületet csak az az egy körülmény akadályozza tervének megvalósításában, hogy nem tud hozzájutni sportpályájához, amely a Szegedi-uton, a Hartmann-telep mögötti volt Sz. V. A. K. pálya. Az egyesület vezetősége azonban reméli, hogy a nyár végén megkapja sporttelepét és akkor azonnal megkezdik az atlétikai versenyek előkészítését.

Sand—Sombori Amateur. A Sand, amely a Bácska ellen elért eldöntetlenjével a bajnoki lista élen maradt vasárnap a sombori Amateurreal játszik bajnoki mérkőzést a szegedi-uti pályáján. A Sandnak rendkívül fontos ez a mérkőzés és ez alkalommal össze kell szedni minden erejét, hogy a jóképességű sombori csapattal szemben megszerezze a két bajnoki pontot, mert ha a kampány során csak egyszer is vereséget szenved, könnyen elvesztetheti vezető pozícióját. Mint értesülünk a Sand vasárnap a legerősebb csapatát állítja föl és ugyanígy a somboriak is komplett együttesrel veszik fel a küzdelmet, amely — tekintve a mérkőzés fontosságát — érdekesnek és szépnek ígérkezik.

Sz. M. T. C.—Sloga 2:1 (2:1). A két munkáscsapat a május elsejei ünnepek keretében mérkőzött. A Sloga több tartalékkal állt ki.

Adai Sport—SzMTC. 6:0 (2:0). Az adai csapat, amely örvendeleesen fejlődik, szép és lelkes játékkal biztosan győzött a tartalékokkal szereplő subotici vendégcsapat fölött. A gólokat Heim, Dudás lötték.

Staribecsei Sokol—Kulai SC. 11:1 (4:1) A meglepő golarányu győzelmet teljesen reálisan érte el a Sokol, amely ellenfelét valósággal a kapujához szegte. A győztes csapatban a csatársor belső száma: Szalai—Gortva—Klein és Dér centerhalf játéka emelkedett ki.

JUST R. T. szövetáruháza

Subotica, Városház épület.

Megérkeztek a legújabb divatu

ANGOL TAVASZI

1785 szezonszövetek.

Nagy választék. Olcsó árak.

AKSENTIJEVIĆ és FIXMANN

HIRLAPTERJESZTŐ és HIRDETŐ VÁLLALAT

TELEFON 22-22. BEOGRAD POSTAFIÓK 176.

SKOPIJANSKA 18. FOLYÓSZÁMLA A PRÁGAI HITELBANK BEOGRÁDI FIÓKJÁNÁL

INFORMACIÓ:

minden beogradi kereskedelmi hatósági, miniszteriumbeli ügyekről.

Levelezés szerb, horvát, magyar, német, angol olasz és francia nyelven.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, május 1. Irányzat változatlan. 69 vagon árú kelt el. Buza 75 kg-os 3%-os 452 dinár, 77 kg-os 456.25 dinár, tengeri prompt 260 dinár, gömbtengeri 275 dinár, 10%-os 232.50 dinár, bánáti smederevi 272.50 dinár, szerémi 262.50 dinár, májusi duplikát kasszával 267.50 dinár. Liszt 0-ás 687.50 dinár, 6-os kenyér 512.50 dinár. Zab bácskai 290 dinár. Korpa papirszákban 150, muharmag 650 dinár.

Beograd, május 2. Páris 640—639.50, London 442—440, Milano 465—462.50, Genf 1735—1720, Newyork 9425, Berlin 619, Prága 282, Szalonika 116, Bécs 0134, Bukarest 45, Szófia 69, Budapest 1775, Amsterdam 3725, Brüsszel 550.

Zürich, május 2. Zárlat: Berlin 0.0178, Holland 216.50, Newyork 353.50, London 25.695, Páris 37.37, Miano 27.125, Budapest 010.50, Beograd 5.75, Varsó 0.0120, Bécs 0.007775, Bélyegzett 0.00775.

Budapest, május 2. A devizaközpont jegyzései: *Devizák:* Amsterdam 2035—2095, Beograd 54—56, Berlin 17.19, London 241.50—247.30, Milano 254—254, Páris 351—361, Prága 155—161. *Valuták:* Hollandi forint 2035—2095, Dinár 54—56, Angol font 241.55—247.55, Lira 259—269, Francia frank 356—366.

ABácsmegyei Napló 118-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejéig halál

2500— dinár erejéig rokkantság

esetére a

Rossija-Foncière

biztosító és viszontbiztosító társaságnál díjmentesen biztosítva lesz

Fogorvosokat technikai munkával minden tekintetben a legjobban elégíti ki a »Denta« zubnotechnikai laboratórium, Subotica, Kralj Aleksander-utca 6. Telefon 612.

Szövött függönyök (rolettak) ablakokban minden szélességen és hosszúságban Krausz Edénél Novisad.

Bőr- és nemibetegnek rendelője Suboticán: Vilsonova ul. 34. d. u. 3—6. (Szalvaszán oltások verbajosoknak). *Csecsemő- és gyermekbeteggeknek* rendelés d. e. 9—11. Dr. Kosztolányi.

Bőr- és nemibetegnek Somborban rendel dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8—10 és délután 2—4 között. Szalvaszán-oltások verbajosoknak.

Csak 1000 dinár egy öltöny divatos nyári ruha

mérték szerint a legelegánsabb kivitelben. Tiszteit vedöm könnyebbsegére heti előleges 100 dinár esetleg havl 400 dinár lefizetésre is. Nagy választék finom külföldi szövetekből. 244

NÁVAY ISTVÁN

uridivat szabóüzletében

Subotica, Somborszki put

Nagytemplom mögött Dr. Kiss ügyvéd házában

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen felelősséggel, édesanyánk elhunytá alkalmával részvét kifejezésükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Molnár M. Mihály
és családja.

Dr. Singer Beruát Zsidó Szeretetház Egyesület Kórháza

Meghívó

Folyó hó 6-án vasárnap délután 3 óra-kor a kórház megnyitásának előkészítésére **értekezletet tartunk**

melyre a tagokat és érdeklődőket a kórház helyiségébe (Nagy Ferenc telep) ezennel meghívjuk.

Dr. Fenyves Ferenc
a propaganda-bizottság elnöke.

Értesítjük tisztelt vevőinket, hogy üzletünket Sokolska ul. 2 alól Fra Ješe trg 6. alá a barátok temploma során helyeztük át — ahova két jobb házból való fiut tanulónak keresünk.

További szíves támogatást kérünk.

Kiváló tisztelettel
Neuhaus és Kalmár
festőkereskedők

3150

Hölgyek figyelmébe!

Van cserencsénk értesíteni a n. é. hölgy-közönséget, hogy

kézimunka üzletet nyitottunk

Zrinjski trg 19. sz. alatt.

Készítünk a legolcsóbb árban s a legkötönyebb kivitelű filet csipkéket és motívokat, ajurozást, madeira, richelin, gobelinokat, valódi halasi csipkét, montirozást stb.

Előnyomda

Tanuló lányokat fizetéssel felveszünk.

Szíves pártfogást kérve ajánljuk magunkat kiváló tisztelettel
Gulyás Nővérek.

3368

Broj 4032/923 sen.

Natečaj.

Za liferaciju 1 km uzanog koloseka 600 m/m razmera, sa šinama 7 kg/65 m/m i dve skretnice.

Dolazi u obzir samo kolosek složen u ramovima od 3,00 m sa gvozdenim pragovima i vezicama za šarafe. Nadalje prekretna kola gvozdena sa sadržajem od 3/4m³ sa kočnicom i bez kočnice, ukupno 4 komada. Za kolosek dolazi u obzir i dobar već upotrebljeni materijal.

Propisno biljegovane ponude imaju se upraviti u zatvoronim kuvertima na gradski Senat u Subotici nakašnje do 22. maja 1923. god. natpisom „Ponuda za liferovanje 1 km koloseka.“

Uveti se mogu doznati u gradskom inžinjerskom uredu.

u Subotici, dne 28. aprila 1923. god.

3271

Senat Grada Subotice.

KÖZSÉGI ELŐJÁROSÁG MOL

br. 1469/928.

Hirdetmény.

Noi község előjárósága pályázatot hirdet 15 vagon kemény, száraz, egészséges bükk- vagy gyertyántüzi-fára. A fa vagy vizen a molli gőzhajóállomásra vagy vasúton a molli vasúti állomásra szállítandó. A fa legkésőbb f. évi szeptember 15-ig beérő át a Községi Előjáróságnak. Az ajánlatok legkésőbb f. évi május 15-ig nyújtandók be. Az ajánlatok feletti döntés f. évi május 16-án történik. A fa vételára a végleges átvétel alkalmával fizetendő ki a szállítónak.

Mol, 1923 április 28.

Toša Iskruljev s. k.
jegyző.

Marko Jakšić s. k.
b.ro.

UTAZÓK és ÁTUTAZÓK FIGYELMÉBE!

EBÉD, VACSORA, LAKÁS
45 dinár

EUGEN SZÁLLODA SENTA

32092

Hirdetmény.

A Bácspetrovaselői Állami Iskolaszéknek szüksége van 30 vagon elsőrendű bükkfára iskolák részére. Írásbeli ajánlatok május hó 15-ig beküldendők „Állami Iskolaszék Bácsko Petrovoselő“ címére.

3305

Igazgatóság.

ADRIJA

ALT. BIZTOSÍTÓ R. T. BEOGRAD

Főtűgynöksége: Sombor Pártos Jenő cégnél

Köt: tűz-, jég-, szállítmány- és életbiztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett

Kötvényei a tisztek nősülésénél kaucióképpen elfogadhatók.

Helyi képviselők felvételnek.

3241

PRIMA MESZET

szállít azonnal
legjutányosabb áron

Vereinigte Kalkwerke A. G.

(Egyesült Mészművek r. t.)

Zagreb, Bogovičeva ulica 3.

Telefon 5-55.

2621

HULLADÉKOT u. m. csontot, vasat, rongyot, papírt, rezet stb. legmagasabb áron vesz:

WEISS BÉLA, NOVISAD

(Teleki) Kálvin utca 11.

33213

A Piuma takarékosági irón burkolata örökös. Sosem kell hegyeznie. Béllel mindig pótolható.

Elegáns!!!
Praktikus!!
Olcsó!

Ha beküld levélben 3.50 Ké-t, vagy 25 leít, vagy 11 dinárt, vagy 7500 osztrák koronát, vagy ugyanilyen értékű postabélyeget, vagy félig ingyen, bérmentve

egy gyönyörű PIUMA-iront és 10 drb hozzávaló pótecrázabelet szállít önnek a **Neuheiten Versandbüro**

Wien, I., Fleischmarkt 18, Postf. I 55

GUMMISAROK és GUMMITALP

olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban óv nedvesség és hideg ellen!

**Kékkő 98-99%
KÉN**

Raffia I-a Majunga

vagonszámra és kis tételekben kapható **Jugoslavija Prometno D. D.**

Zagreb, Gajeva ul. 10.

Telephon 9-41. Távirat: „JUGOPROMET“

Csépléshez — Tüzifát!

FUVAR OSJIEKIG 300 DINÁR

Ajánlunk május-juniusi szállításra egészséges I-a bükkhasábfát 1922. évi vágás

3200 dinár árban.

Ballázott bükk (prügli fa) kevés göccsel

2200 dinár.

mintezen árak CRALIJA állomáson

10.000 kgr.-ként berakva értendők.

Danica Faipar Osijek

Desatičina ulica 27.

Telefon 404.

3068

A VELIKI-BECSKEREKEN közismert

„KLUB“ kávéház

uj berendezéssel **BÉRBEADANDÓ.**

Bővebbet: Mayer János háztulajdonosnál Vel.-Beckerek.

Csak fogyasztóknak!!

kg-ként 5 dinárért garantált, tiszta búzából örölt, teljesen korpamentes félbarna kenyérlisztet kaphat a

Sándori gőzmalomban.

Villanyos járat Sándorig. 25 kg.-nál nagyobb rendelést házhoz szállítunk.

Duplanullás és főzőliszt mindenkor napiáron

Speciális vāmőrlő-malom

3281

Tüzmentes pénzszekrényeket

és

okmányszekrényeket

ujjonnan készít és régieket javít

Kirschner Mihály Sombor

Svein Roka ulica 8.

Allandó nagy raktár! 176

LEVELEZÉS

Intelligens nemeslelkű, szőke hölgy megismertkedne negyven év körüli, komoly, feltétlen becsületeseleg könnyebb hadirokkant vagy özvegy uriemberrel, akinek gyermeke van. Megkeresésüket Nemeslelkű jelígre a kiadóba kér. 3310

400.000 dinár vagyonnal rendelkező önálló iparos, 32 éves házasságra lenne hozzálátó koru és vagyonu hajadonnal vagy gyermektelen özvegyvel. Leveleket »Szorgalom« jelígre a kiadóhivatal továbbítja. 3331

FOGLALKOZÁS

Irodai alkalmazást keres perfect gyors- és gépirónó, szerb gyorsíró, németül is tud. Ajánlatokat »Szorgalom« jelígre a kiadó továbbítja.

Kovács tüziember féderes munkára és egy lópatkoló felvétetik. Erdei Bálint kocsigyártónál, Subotica.

Munkáslányok felvétetnek a Játékgépgyárban. Ugyanott forgácsot adunk rongyért. 3280

Kitűtöltött azonnali belépésre keressünk. Rosenfeld Testvérek vaskereskedése Subotica. 3247

Egy fűszerkereskedősegéd segédi vagy más hasonló állást keres május 1-ére. Megkeresésüket »Szorgalom« jelígre a kiadóba. 3279

Utazót, ki vegyeskereskedőket látogat, nagy százalékos fizetéssel keresek. Ajánlatok »Alfa« jelígre a kiadóhivatalba kér. 3297

Rövidárunagykereskedés részére helyben jól bevett, megbízható helyi ügynök, Bánát, Bácskában jól bevett, a szakmában teljes perfect, megbízható, komoly utazó keresték. Cim a kiadóban. 3315

Vaskereskedő-segéd, ki a szerb nyelvet bírja, azonnali belépésre kerestetik. Lendvay Alfréd, St.-Kanjiza.

Budapesti Zene-akademiata csejő-órát ad. Lázár, Harambašićeva 12. 3149

MEGNYILT

ÚJRA

a régi jó hírnevű

Szabados-hentesüzlet

a Városház épületében

(volt hatósági hentesüzlet) ahol legjobban és legolcsóbban szerkeszthető összes hentesüzlet-szerűség. Folyó hó 20-tól pedig megkapta friss marha, borjú- és sertés húst. Viszonteladónak nagy kedvezmény. — Vidéki megrendelések pontosan eszközökre nek.

Női és férfi szabászati tanfolyam.
Értesitem a szabómestereket és varrónőket, hogy május hó 15-i kezdettel női- és férfi ipari SZAKRAJZTANFOLYAMOT NYITOK. Külön-külön órákat is tartok. Belrathozás egész napon át Subotica, — Bárány szállodával szemben.
CSAPÓ SÁNDOR
divatterme (volt technológiai szakrajztanító)

Megbízható Kocsis azonnali felvétetik Bergermalomban. 3144

Jó megjelenésű, intelligens ügynökök előfizetések és hirdetések gyűjtésére nagy jutalékkal felvétetnek a »Kékmadár«-Jugoszláviai kiadóhivatalnál. Subotica Trg Voiv. Putnika broj 14. 3340

Üzleti szolgál felvétetik aki olvasni és írni tud, méz- és festékraktárba. Donauer Jenő, Skadarska-utca 4. 3344

Négy polgárit végzett leány állást keres irádába vagy jobb üzletbe ki-üzleti gyakorlattal bír. Cim a kiadóban. 3345

Cukrász- és bonbonszakmában elsőrendű szakértő pénzes társat keres. Megkeresésüket Fortuna hirdetőbe kér. Subotica, Strossmayerova-utca 2. 3337

Gyakornoknak jó képzettségű fiatal ember, ki szerb-horvát nyelven jól beszél és jó kézírással rendelkezik, felvétetik Caro és Jelinek nemzetközi szállítányozási Rt. suboticiai fiókjánál ahová irásbeli ajánlatok küldendők. 3335

Ügyes kifizető felvétetik Neményi i Drug fűszerüzletben. 3329

Motorgépsz állást keres bármikorra. Érti bármilyen motor önálló és szakszerű kezelését. Cim: Motorgépsz Zsombolya, Vekerle-utca 1506. 3314

Cukrász-segéd adja le ajánlatát »Bombonmunkás« jelígre a kiadóba. 3328

Fűszerkereskedő-segéd, ügyes detaillista, azonnali belépésre felvétetik Sugár Manonál. 3355

Intelligente deutsche Erziehlerin mit Jahreszeugnis sucht Stelle. Adresse in der Administration. 3352

Tanuló, esetleg kifizető felvétetik azonnal. Weiss üvegüzlet, Alexandrova-utca 7. 3365

Szoptatós-dadákat keresek fényes uri házba magas fizetéssel. Ajánlatot kérek. Acsal Maris, Mali-Hedjes. 3364

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTÉZET

Értéktárgyakra kölcsönt ad. Egyenruha szállításra löppennyűzővet, ékszeret, női-kalapot, cipőket, ruhákat eladók. Bogovics-utca (Kini-zi)-utca 12. 686

Gyermekkosci jutányos áron eladó. VIII, Kauntegdanska-ut. 6. 3311

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés közzétételét számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbeli megjelölendő.

16 HP nyersolajmotor, egy pár 36 colos és egy pár 42 colos darálókóval eladó. Gyetvay könyvkereskedés, Bajmok. 3207

Egy féderes Steier kocsi olcsón eladó. Cim a kiadóban. 3255

Eladó sürgősen két pár francia 40-es manóruka teljesen felszerelve, egy szíj, kerék, 1600x200 mm, Csozár György Pottski Sveti Nikola, Bánát. 3308

Eladó jutányos áron egy teljesen hibátlan Shultworth gőzlokomobil, 1900 évben épült. Schweininger József, Džomboli Bánát. 3296

Eladó 8 HP Marschal fogaskerék magánjáró gőzös Magyar Állami cséplővel és teljes felszereléssel. Ugyanott Holher-garbitura eladó teljes felszereléssel. Cim: Csapanda József, Bács. 3209

20 HP szjvógázmotor eladó. Megtekinthető Kertes i drugnál Subotica, Trg Voiv. Putnika 14. 3341

Eladó egy kis féderes strafkocsi, egy négy'ereklű üzleti kézi kocsi, 2 lóra való szerszám, egy kocsi alja, továbbá egy férfi varrógép. Crnjaković Lajos vasúti bódés. 3265

10-12 HP cséplőlokomobil, teljesen új, eladó. Kelet-európai Társaság Novisad, Futoška 43. 3306

Csoka vasutállomásnál levő szálloda és vendéglő más vállalat miatt eladó. Érdeklődni ugyanott lehet.

Magányos Máv. golvócséplőt, 6-osat, 48 colost, megvételre keresek. Papp főgépész, staribečeli villanytelep. 3229

Törmelék nickelt, rézet, alumíniumot és rétegfémet legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula.

Harisnyakötőgép, gráci, 10-es, kintő állapotban, eladó Heisler Manonál. Coka, Bánát. 3342

Szjvógázmotor, egy 20 és egy 30/35 lóerejű, teljesen üzemképes jó állapotban, valamint különféle nagyságu, félstabil Lanc-

Eladó 65 HP Robel gyártmányu, alacsony magasságú, kondenzátoros, stabil gőzgép két darab Kornval kazánal: üzemben megtekinthető. Zsamboki János hengermalma. St.-Kanjiza. 3330

Beltéren nagytelkű lakóház eladó lakással és raktárral. Bővebbet Strossmayerova-ut. 24. 3289

Wolf lokomobilok eladók. Friedmann Ignác és Isa Subotica, postafiók 45. — Telefon 858. 3358

Megvételre keressünk olaj-és petróleum tartályokat. Medjanski i drug, Subotica. 3363

KÜLÖNFÉLE

Építkezés folytán felesleges töltésföld kapható. Zrinjski trg 5. számú házammal. Jerković Mátyás, Subotica. 3246

Magyarországon lakó szerb család Szászhalombentén cserélné olyan magyar családdal birtokot, aki Jugoszláviából átköltözik. Tizenkilenc hold prima szántó három szobás lakás, két konyha, istálló, vasut- és hajóállomás mellett. Budapesttől egy és fél óra. Felvilágosítást ad Kurmáncóvi vendéglős, Csurog, Bácska. 3229

Betonozott szuterén, közel a beltérhez, kiadó. Cim a kiadóban. 3290

Füst cukrászda Subotica, IV. Harambašićeva utca ul. 22. Szakmába vágó megrendeléseket pontosan házhoz szállít. Ugyan itt székek és ablakok eladók.

Intelligens uriember lakást kaphat teljes ellátással. Cim a kiadóban. 3313

Elveszett egy ezüst har- kötőóra. Emléktárgy. Értéke csekély. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Cim a kiadóhivatalban. 3295

Három szobából és mellékhelyiségekből álló tres villalaks a villanvos-megállóval szemben, azonnal kiadó. Bővebbet Mittler Gyula állatszervezőnél Subotica, Alexandrova-utca. 3222

Foto-cikkek: u. m. Agfa, Hauf, s.b. lemezek, valamint Mimosa-papír, vegyszerek, s.b. 20% engedmény minden gyári árjegyzékből. Deutsch optikusnál Subotica, Aleksandrova-ut. 7. 2163

Danilo Kaufmann névre szóló arcképe: igazolvány elveszett. Sziveskedjék a megtaláló a kiadóhivatalban átadni. 3277

Üzletelhelyiség Palicsi-uton kiadó. Érdeklődni lehet Kunetz-ház, Horvath Róza vendéglőjében. 3292

Mizsnál. Kövérségnél a dr. Hoffbauer-féle törv. védett soványító-labda-csok teljesen ártalmatlanok és étrendi változás nélkül is biztosan hatnak. Nem mirigy, nem hashajtó. Kimerítő leírás orvosi bizonyítványokkal ingyen. Kapható Illés-gyógytárban, főpostával szemben. 2417

Szeplőt, májfoltot három nap alatt eltávolít a Pinter-féle Fifi-krem és kölni-víz használata. Kapható kizárólag a Pinter-gyógytárban, nagytemplom mellet. 2896

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgaré, ólom, horganyt, öntött vas-hulladékokat Megyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átellenében). Telefon 360. 6023

Különbejárati butorozott szobát villanyvilágítással keres májusra fakeskedő. Sienkiviceva-ut. 24. 3332

Jégverés. Jégkár elleni biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett köt »Croatia« biztosítótársaság Subotica, II. Strossmayerova-utca 10. 3193

Gazdák! Figyelmet! Ha állatállományát meg akarja védeni a sok pusztító vésztlő és betegségtől, úgy használja a valódi »Crocina« fertőtlenítőt. Főlerakat nagyban és kicsinyben Hercl (volt Wachsmann) drogéria Subotica, Alexandrova-ut. 1. 3362

DIAMALT

Pékek figyelmet! »DIAMALT« a Hauser & Szooska gyárból Wien-Stadtla, békebeli minőségben, kapható kizárólag a vezérképviseletnél Jugoszlavia számára

Eduard Dužanec, Zagreb

Lerakat Strossmayerova ul. 10. Övökadjunk porlaku vagy folyékony utárástól.

JEGYGYÜRÜK

a legolcsóbban kaphatók

Ádám ékszerésznél

Rudics és Sugár ház.

TÖRT ARANYÉRT A LEGTÖBBET FIZETEK.

BÁRHOL

megjelent szépirodalmi és tudományos művek, ifjúsági iratok, zene- és képművek, gazdasági, műszaki, ipari (technikai) szakkönyvek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

könyvkereskedő könyvtérjesztési vállalatnál Subotica, Jelašićeva ul.

Minden asszony, minden férfi ezt a márkát dicséri

Depot:

Prva Jugoslov. Kemična Fabrika Novisad.

ÁLLANDÓ MŰKIALLITÁS BALOG LINÁNÁL

Subotica, Bárány szálloda mellett. Legszébb menyasszonyi névnapl és születésnapl ajándékok ott szerezhetők be.

Famegmunkáló-gépek és szerszámok

állandóan raktáron vannak és azonnal szállíthatók

Jelinek József

Subotica, Paja Kulundzić utca 4. (Úri Kaszinóval szemben)

MOTORHAJÓ KÖZLEKEDIK mindennap

Staribečej és Turskibečej

között. Bácska és Bánát vonatjaihoz legjobb összeköttetés.

Indul Staribečejről: 5, 9, 12 1/2, 17 órakor
Indul Turskibečejről: 6, 10, 13 1/4, 18 órakor

MEGNYILT A PALICSI STRANDFÜRDŐ VENDÉGLŐJE

KITŰNŐ CIGÁNYZENE HANGVERSENYEZ

CIRKUSZ

Parlamentáris hangon

(A bécsi interparlamentáris konferencia előkészítésénél szóba került, hogy vegyék be a konferencia programjába a következő pontot: »Megvitatása annak a kérdésnek mint lehetne az egyes parlamentekben urrá lett utszéli hangot kiküszöbölni. Bizonyos, hogy az összes ülés meg fogják találni ennek a módját és akkor a jövő parlamenti ülése bármelyik államban így fog lefolyni):

Elnök: Mélyen tisztelt uraim! Kedves barátaim! Engedjék meg nekem, hogy örömmel üdvözöljem önöket és kijelentsem, hogy amennyiben nincs kifogásuk ellene, az ülést megnyitottnak tekintem. A szó illeti dr. Szélsőségi mélyen tisztelt barátomat, aki bár ellenzéki, azért éppolyan érdemes férfiú, mint bármely kormánypárti barátunk. (Nagy éljenzés.) Nagyon szépen kérem őt, szerencsétlenül meg bennünket azzal, hogy a szó személyes kérdésben hagyja el az ajkát és írtem poharam az ő egészségére.

Szélsőségi: Nagyrabecsült és szeretett Ház! Bocsánatukat kérem, hogy saját kis személyes ügyemben igénybe veszem békéltetőmüket (Halljuk! Halljuk!), de foglalkoznom kell ezzel a kérdéssel, mert nemcsak rólam, de Mameluk igen tisztelt képviselőtársamról is szó van. (Pár percig hallgat.)

Elnök: Kérem Szélsőségi képviselőtársunkat, méltóztasson beszédét tovább folytatni, amennyiben ez nem esne nagy fáradságába.

Szélsőségi: Azért hallgattam, mélyen tisztelt Ház, mert az előttem ülő Kijárovszky és Panamics mélyen tisztelt barátaim valami privát ügyet tárgyaltak és nem akartam őket beszéddel zavarni. — Most, hogy elvégezték, üdvözölöm őket és folytatom szavaimat.

Kijárovszky: Halljuk! Halljuk!

Szélsőségi: A Ház egyik legutóbbi ülésén, mikor még, sajnos, nem volt divatban az udvarias érintkezés, de Mameluk képviselőtársam olyan kifejezést használt velem szemben, amelyet megismételni nem tartok ildomosnak. Kérem az ülés jegyzőkönyvének erre vonatkozó részét felolvasatni.

Elnök: Felkérem a jegyző urat, hogy ezt a részt olvassa fel.

Jegyző: Mély sajnálattal és fájdalommal olvasom: »Mameluk képviselő közbeszól: Újjon le, maga piszkos csirkefogó! — Szélsőségi képviselő: Fogja be a becses pofáját! — Mameluk: Gazember, szélsőséges, disznó!« (Mély felháborodás az egész Házban. Mameluk könnyezik.)

Elnök: Kérem jóváhagyásukat, hogy megbotránkozásunk jeléül az ülést öt percre felfüggeszsem. (Megtörténik.)

Szünet után Szélsőségi folytatja beszédét:

Szélsőségi: Különösen fáj nekem, tisztelt Ház, az a kifejezés, amely egy egyébként rokonszenves állatnak minősített — és itt kénytelen leszek a nevének nevezni a sertést. — Kérem Mameluk tisztelt barátomat, hogy ezt a szót vonja vissza.

Mameluk: Boldogan visszavonom, de kérem Szélsőségi kollégámat, hogy ő is vonja vissza azt a kifejezést, hogy »becses pofáját«, legalább is az utóbbi szót. — a becses maradhat, — hogy ezáltal kölcsönösen elfelejtünk egymásnak minden sértést, illetve sértést.

Szélsőségi: Nem vagyok abban a kellemes helyzetben.

Mameluk: Akkor, tisztelt Ház, mély sajnálattal fentartom a jegyzőkönyvben megörökített kijelentésem, melyet megismételni nem tartok ildomosnak.

Szélsőségi: Bár nagyon tiszteltem az előttem szóló személyét, kénytelen vagyok ezt a tintatartót hozzávágni. (Megtérszi.)

Mameluk: Kérem az Elnök urat, keljen fel székeről, hogy az előki székelt, mint legsúlyosabb objektumot Szélsőségi igen tisztelt kép-

viselőtársam fejéhez vágassam (Megtörténik.)

Szélsőségi: Bocsánatot kérek. (Revolverből Mamelukra lő, de az előtte ülő Ugorkafay minisztert találja.) Ó, pardon! (Ismét céloz, a lövés talál.) Így. Köszönöm.

Elnök (csenget): Kérem Mameluk képviselő urat, hogy ne méltóztatásuk nyílt ülésen nyílt lármát csináljanak. Egyben az ülést öt percre felfüggesztem.

Stella.

PÉNZÜGYI POLITIKA

(Ez alatt a cím alatt az aktuális pénzügyi kérdések megvitatására állandó rovatot kezdünk. A rovat vezetője elbrendü szaktekintély, aki a Vajdaságban vezető hivatali pozíciót töltött be. — A rovatvezető a hozzá intézett gyakorlati kérdésekre akár rovatvezetői üzenetben, akár levélben készséggel válaszol. — E rovat mindig a csütörtöki számban jelenik meg)

Adókirovési mizériák.

Az egész Vojvodina felzudult az adókirovési javaslatok láttára. Subotican is a gyűlések egész sorozata foglalkozott vele, resolúciókat hoztak, deputációkat menesztettek és ezzel kimerítették az előzetes jogorvoslatokat és mindenki reingve várja a fejleményeket. Csodálatos dolog! Hisz azelőtt is volt adókirovés, azelőtt is voltak javaslatok, melyek az adózó közönség tetszésével nem találkoztak, de olyan adókirovési javaslatok, amelyek ilyen megdöbbenést, ilyen kétségbeesést szültek volna, még nem voltak. Pedig természetes dolog, hogy a piaci árak drágulásával, a drágaság emelkedésével, karöltve kell hogy járjon a nagyobb adó is és ha ez az adóemelés arányban állana, a jövedelem emelkedésével senkinek sem jutna eszébe ez ellen felzudulni. Mi az oka tehát az általános elkeseredésnek és kétségbeesésnek? Ha erre feleletet akarunk adni, egy kissé körülényesebben kell foglalkozni az előzményekkel. A háború okozta általános tisztviselő hiány az adókirovések terén óriási hátramaradást okozott és mikor 1919. évben megalakult az SHS királyság, mindennél körülbelül két évi adókirovési hátralék várt elintézésre. A pénzügyigazgatóságok tisztviselői kara nagy változásokon ment keresztül, sokan átmentek Magyarországra, többen kiléptek a szolgálatból, másokat egyszerűen elbocsátottak és kevés volt azoknak a száma, a kik továbbra is szolgálatban maradtak. Az első hónapok vajudasai majdnem teljes tétlenségre ítélték a régi pénzügyigazgatóságot és adóhivatalokat és amikor fél év után kissé konszolidált viszonyok következtek, senki sem gondolt még az adókirovésekre, nem voltak bizottságok sem, akik a kirovéssel foglalkoztak volna, a megmaradt személyzet alig győzte a hátralékokat és a folyó munkát végzni. A hátralékok szaporodtak, a kirovés munkája szünetelt. Nemcsak a pénzügyi hatóságoknál volt meg az a baj, hanem az elsősorban a községeknél és városoknál, a melyek az adókirovési munkálatokkal nem foglalkozhattak és így a pénzügyi hatóságok vallomások és előmunkálatok hiányában nem is foglalkoztak hozzá a kirovési munkálatokhoz, mert személyzetüket a községekbe kiküldeni nem tudták, hogy a jegyzők munkáját elvégezzék. És habár emberfeletti munkát végeztek a pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok, az adókirovési, illetékszabási stb. hátralékokat elvégezni nem tudták. A kormány próbálkozott akkor a szerencsétlen emiékü adóelőleg kirovésekkel, melyek szintén óriási felzudulást okoztak, mert konkrét adatok hiányában, quasi levegőből vett, lehetetlen összegekkel léptek az

adókirovő közegek az adózó közönség elé, amely összegek gyorsan, a felebbezések kizárásával, befizetendők voltak és nagyrészt végrehajtás utján be is szedettek. Azalatt gyűjtötték a vallomásokat, hogy majd a rendes adókirovéshez hozzáfogjanak akkor, amikor meglesznek ehhez az előfeltételek t. i. megfelelő szakértő tisztviselői kar és adókirovő bizottságok. Így gyűlt össze 5—6 év adókirovési anyaga feldolgozatlanul.

A szerencsés reform.

Ilyen állapotok uralkodtak a pénzügyi hatóságoknál, mikor 1920. év végén eszébe jutott az akkori koalíciós kormánynak, hogy keresztülviszi a Vojvodinában a pénzügyi adminisztráció reformját. Ez a reform még kipróbálva nem volt és mely 14 nap alatt az egész eddigi pénzügyi adminisztrációt sarkaiból kiforgatva, az egyszerű könyvitelről a kettős könyvitelre tért át megfelelő számú szakember nélkül. A régi vezetőket és magasabb tisztviselőket nyugdíjazták — mellesleg legyen itt említve, nyugdíjat ezek mai napig sem kapnak, egy-két hónap óta nyugdíjelöltegekből tengetik életüket — és új embereket helyeztek el a pénzügyigazgatóságoknál, akik sem az itteni viszonyokat, sem az itteni törvényeket, sem pedig a régi hivatalos nyelvet nem ismerték és így természetesen az adókirovési munkálatokat vagy sehogyan, vagy rosszul végezték. Az állapotok mindig rosszabbak lettek, a régi tisztviselők egyenként elhagyták állásukat vagy el lettek bocsátva; jött a tisztviselői létszám redukció, mely elsősorban szintén a régi tisztviselői kart sújtotta, úgy, hogy máma a régi tisztviselők közül itt-ott csak mintának maradt meg egy néhány. Természetes tehát, hogy a megmaradt tisztviselői kar által készített adókirovési javaslatok, a viszonyok nem ismeretlen alapuló munkálatok, melyek mindenütt visszatetszésre találtak, mert nem felelnek meg az adóalany jóvedelmének. Még nagyobb baj, hogy ezek a javaslatok visszamenőleg 5—6 évre szólnak és azért követelnek most egész vagyontokat egyszerre az adózó közönségtől. És tetézi a bajt, hogy egyszerre két adóemelés vált aktuálissá: a hadi nyereségadó, jóvedelmi adó, vagyonadó és III. osztályu kereseti adó, a nyilvános számadáson kötelezett vállalatoknál pedig az egyleti adó és a hadi nyereség adó.

Ezen az állapoton segitendő a különböző tiltakozó gyűlések remediumpónt az adókirovő bizottságokhoz fordulnak és azoktól követelik, hogy védjék meg az adózó közönség érdekeit. Hiszen meg vagyok győződve róla, hogy azok megfogják tenni a kötelességüket, de hát ez nem elég. Nagyon illuzorius a dolog,

mikor nemcsak az adózónak, de a kincstári előadónak is meg van adva a felebbezés joga három fórumon át. Hiszen helyes ha az adókirovő bizottsághoz intézzük az első felhívást, de ez nem elég.

Mi a teendő. Az adózó közönségnek elsősorban képviselőik után arra kellene törekedniük, hogy az adókirovési javaslatok készítése, illetve most már azok felülvizsgálata a Vojvodina szakképzett és elsőrangú régi tisztviselőire bizassék, a kik most itt nyugdíj nélkül tengetik életüket és akik a viszonyok ismeretén alapuló szakképzettségükkel bizonyára összhangba fogják hozni az állam és az adózó közönség érdekeit. Olyan emberek azok, akik mint pénzügyigazgatók, pénzügyigazgató helyettesek, tanácsosok, titkárok stb., mindannyian magas jogi kvalifikációval alakult első éveiben liven és becsületesen teljesítették szolgálataikat.

És másodsorban kérem, hogy azt a sok évi és különböző állami adót, amelyhez még a városi pótdadó a közöltségek óriási összege járul, nem egyszerre, hanem hosszabb ideig terjedő részletekben lehessen megfizetni.

Ha a valóságnak megfelelő javaslatokkal állunk majd szemben és ha tudjuk, hogy az igazságosan megállapított adót anyagi romlásunk nélkül megfizethetjük, állampolgári kötelességeink mindenki szívesen fog megfelelni. De nem csak a polgárság, hanem emmenter az államnak az érdeke is, hogy egy a viszonyok ismeretén alapuló, szakemberek által készített adókirovéssel kapja meg az eszközöket az államháztartás fenntartására. Minden kormánynak arra kell ügyelni, hogy az adózók helyes adópolitikával állandó adóalanyok maradjanak, nem pedig egy adókirovéssel tönkretéve őket, magát egy egész sereg adóadóztól és tönkretett existenciákat teremteni.

Spektator.

Andrejev Leonid:
A gondolat

(A Neue Wiener Bühne bemutatója Paul Wegenerrel)

Andrejev Leonid »A gondolat« c. drámájának Pau Wegenerrel való előadása kétségtelenül a bécsi színházi szezon egyik legmaradandóbb költsői és színészi élménye.

A darab témája erősen drámai: egy elbizakodott emberről van benne szó, akinek ezért az elbizakodottságáért lakolnia kell.

Ennek az embernek a fenhőjazása egészen új. Magányos, külön ember, a világtól elfordult és nagyon büszke gazdag gondolati és mély belső életére. Másképpen él, mint a többiek, maga és a nálánál kisebb tehetségűek közt szakadékot érez, melyet fenn is akar tartani. Egy ifjúkori barátja, egyike azoknak, akivel mindig lenézően bánt — jól lehet író, sőt sikereiben gazdag író — mivel őt is a kisebb tehetségűekhez számítja, elcsapja kezéről azt az asszonyt, akit ő is szeret. Hat év múlt el. A házaspárnak gyermekei vannak és a külön, aki még mindig tanulmányait és kísérleteibe temetkezik, szereti ezeket a gyermekeket. Orvos és úgy látszik, a majmok idegállapotait tanulmányozza. Mikor a függöny felgördül, az orvos egy majom állapotán tőpreng, amelynek a zárkaja előtt ül és amely, mint hiszi, buskomorságában tönkre megy.

Még mindig szereti az asszonyt. A kisebbtehetségű író sikere izgatja és kinozza. Egy nap felismeri

Mariola arckrém a legjobb arcápoló!

benne a gondolat, hogy ezt az embert, akit gyűlöl, mivel kisebb tehetségű nála és mégis sikere van. Elhatározza, hogy örülnek teteti magát és az örület látszatában gyilkol. Azt gondolja, hogy ezáltal a színtelt örültség által elkerüli a büntetést. Azt hiszi, hogy önmaga lelki életét olyannyira hatalmában tartja, hogy sikerülnie kell vakmerő tervét keresztülvinni anélkül, hogy önmagának ártana vele.

Ez az új ebben a témában. Egy ember vakmerő kísérletet tesz végbe saját lelkijével. Mi az erősebb, — az akarat, a lelki életen való uralkodás — vagy lelkének ösztönereje? Az akarat és ösztön erőinek mérkőzése gyakori témája ugyan a drámának; de itt egy ember arra vetemedik, hogy feloldja bilincseiből az ösztönös életerőket, hogy az ösztön félelmes feloldását tetesse és azt mégis hatalmában tartsa. Maga az ember, aki itt szerepel, új. Olyan valaki, akit pszichológiai vizsgálódásai és kísérletei a szellemi göghöz vezettek, aki azt hiszi, hogy emberi lélek organizmusát már olyan jól ismeri, hogy büntetlenül játszhat rajta.

Vakmerőségében olyan messzire megy, hogy a kiválasztott áldozat asszonyával közli tervét. Mikor pedig az megrémül, úgy tesz, mintha csak tréfált volna. Megteszi mindamellett előkészületeit. Betegnek teteti magát, meglátogatja az örültek házában vezetőjét, aki azt a tanácsot adja neki, hogy menjen szanatóriumba, — erre világba kúttól, hogy szanatóriumba szándékozik menni.

Ösztönerejét azonban nem tartja hatalmában. Tettét ugyanis nem egy meghatározott időben hajtja végre, melyet ő választott meg, hanem abban a pillanatban, melyben az író őt felingerelte, aki gunyolódik azoknak emberi tulajdonságain, melyekre olyan büszke. Két különböző fajtájú ember, a verőfényes szangvinikus és a sötét kólerikus ütköznek itt össze, vágnak egymás arcába rettenetes igazságokat — az orvos felkap egy levélhezéket, amely az asztalon hever és agyonüti vele az író. A tett nem színtelt örület, hiszen impulzive történik. De valódi örület-e? Az orvoson, aki tette után hazamegy, valódi örület jelei mutatkoznak. Énekel, dadog, értelmetlen szavakat mond, mértéktelen vidámság és fájdalom váltakoznak benne. Félelem fogja el, hallucinációi vannak, maga se tudja, ő maga-e. Egy hatalmas jelenet, amely a nagy színésznek, Wegenernek, alkalmat ad, hogy a kitörőféltben levő örültség rettenetes képét ábrázolja.

De csakugyan örült-e vagy csak játszik? Az utolsó jelenetek az örültek házában játszadznak le. Maguk az orvosok sem tudják pontosan megmondani, valóban örült-e vagy szimulál? Őt magát is kínozza a gondolat: örült vagyok-e vagy szimulálok? Az agyonütöttnek a felesége jön hozzá és azt mondja, hogy ő megbocsájt neki, mert nyilvánvalóan örült volt, amikor tettét elkövette. Itt van tehát egy normális ember, aki kerekén szemébe mondja, hogy örült. Nem kell-e észét, amely már ugys megbillent egyensúlyában, ezek után végleg elveszteni és egészen örültté válni?

Ez a darab, amelynek drámai témája van (az ember, aki fenhéjazás miatt bűnhődik), amely egy új emberfajtát mutat be (aki saját maga kísérletezik fenhéjazó lelkével), amelynek új meséje van (az ösztönvilág felszabadítása, melyen látszólag uralkodunk), amely a nézőnek megmutatja a bennünk szunnyadó örület fenyegető hatalmát, — a színpadon mégis csak Wegener nagyszerű játéka által hat és pedig a költő eszméjének bizonytalansága következtében és különösen a technikában való hiányosságai miatt.

A technikája naturalista - orosz-novellisztikus technika, aminek következtében a néző a fontosat csak mellékesen látja meg, ahelyett hogy világosan előtérbe volna állítva. A fontos: a rettenetes gondolat keletkezése és elhatalmasodása, hogy magát örülnek tetesse, csak mellékesen jelentkezik az orvosnak és annak az asszonynak a beszélgetésében, akit az orvos szeret. Ezt a gondolatot azonban látnia kellene a nézőnek a maga keletkezésében és növekedésében. Abban a pillanatban, melyben az orvos elköveti a tettet, a néző előtt nem világos: hogy az orvos ehhez a tethez készülődött-e és hogy a tett számára is megfeketést hoz. A darab további folyamán se világlik ki, vajjon az orvoson valóban kitört-e az örültség vagy csak tetteti magát.

Amit a költő akart kifejezni, az, hogy már a gondolat feltámadása, hogy valaki örülnek tetesse magát, első jele a kezdődő örületnek.

A költő nem rendelkezik művészetének avval a technikai részével, amellyel az örület keletkezését ábrázolhatná. Hogy a gyilkosság gondolatának keletkezése és a tettetés szándéka az örültség első jele, szabad a nézőnek észrevenni, de nem örületnek gondolni. Andrejev úgy állítja elénk az emberét, hogy az egyszer színlel, másszor valóban örült (ezáltal pedig csak egy színházi figura marad) és ezen a kettőségen még a nagy színész Wegener sem tud keresztülmenni.

Egy szellemes kritikus a darabot egy anekdotával próbálta karakterizálni: egy rabbi meglátogat egy zsidó beteget az örültek házában, aki éppen sonkát eszik. »Mit, maga sonkát eszik!« — kérdi a rabbi. »De hiszen én bolond vagyok« — mondja az örült.

Wien, május 1.

Alkalay Ödön.

Broj 7084./sen. 1923.

OGLAS DRAŽBE.

Uprava grada Subotice prodavati će putem javne usmene licitacije:

1. Zemljište sa zgradama u Vilsonovoj ulici broj 49. Isključna je cena Din. 130.— po kvadr. hvatu. Kaucija iznosi Din. 30.— po kvadr. hvatu.

2. Tako zvano »Koplalo« zemljište. Ovo zemljište prodavati će se u cestovni ili u parcelama. Isključna je cena Din. 150.— a kaucija Din. 30.— po kvadr. hvatu.

3. Zemljište sa zgradama na čošku Vilsonove i Paie Kulundžića ulice. Ovo zemljište prodavati će se u cestovni ili u dve parcele. Isključna je cena Din. 150.— a kaucija Din. 30.— po kvadr. hvatu. Detaljni uvjeti mogu se saznati u gr. inz. uredu svakog dana između 9—11 sati pre podne.

Dražba će se održati u uredu gosp. senatora (soba br. 129.) u četvrtak 17. maja 1923. u 11 sati pre podne.

Subotica, 28. aprila 1923. god.

Gradski Senat.

Fényképészek

legolcsóbb bevásárlási forrása

Tenner optikus cég

Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11.

Agfa, Hauff, Verax, Mimosa, N. P. G. Satrap, Cellofix stb. cikkek gyári lerakata. Állandó vevőinknek legmegszébbmő kedvezmények az eredeti gyári árakból!

Kérjen árjegyzéket!

Vidéki megrendeléseket azonnal jól csomagolva pontosan intézzük el!

Kérjen mindenütt
Tutankhamen Dessert de
Chokolada Spezialitát

Oxigen

Mütrágya,
Kékkő 98/99 %-os
Gépolajok

Tavotta-zsir
Nyersolaj
Padlóolaj

I.-a kokszt
I.-a faszén
Kőszén

Kocsikenőcs
sárga és fekete 1778
Benzin
Petróleum

Hoffmann-féle
Rizskeményítő

Parafin gyertya
Kátrány fedőlemez

I.-a kovácsszén
legelőnyösebb napi
áron beszerezhető:

Gombos Imre, Sombor

Sv. Rokova ulica 21.
Telefon 186.

Állandó nagy raktár!
Kérjen árajánlatot.

AKÁCRÖNK

bognárfa 15—35 cm vastag 3.5—5 mtr. hosszú, továbbá telephon, sürgöny- és villanyoszlopok ugyancsak akácfaából 7—9 méteres, kaphatók ab Királyhalom állomás (Palics mellett) vagonba rakva.

Machmer János tűzifakereskedőnél
Torzsa (Vojvodina)

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy néhai férjem

Benke Dániel

szobafestő és mázoló üzemét saját nevem alatt tovább folytatom és annak vezetését Farkas János szobafestő és mázolómeister látja el.

Sikerült a legújabb és legmodernebb mintákat beszerezni és így módomban van a n. é. közönség legkényesebb igényeinek is megfelelni. Becses pártfogását kérve

özv. Benke Dánielné

szobafestő és mázoló
V. kör, Miška Prčić ul. 6.

2095

Cipészek részére legmodernebb fazon FASAROK

celluloiddal bevonva állandóan raktáron

Juzbašić Nikola i Dimitrijević
börkereskedők Beograd Kolarčeva u. 2

DAMASTSZÖVÉSZET!

MENYASSZONYI KELENGYÉK

tiszta lenből békebeli minőségben.

ASZTALNEMŰEK, ÁGYNEMŰEK, KÁVÉSTERITÉKEK, TÖRÜLKÖZÖK, A JOURBAN és A JOUR-nélkül művészi kivitelben készülnek

MONCALION LAJOS

műszövőnél, Subotica I. Jukićeva ulica 35.

Ugyanott fia tanoncnak felvétetik. 2366

MAGYAR KORONA

LEGJOBBAN ELHELYEZHETŐ A

MAGYAR-OLASZ BANK

(SAJÁT TÖKE 600 MILLIÓ)

BUZA PÉNZTÁRJEGYEIBEN,

AMELY MAGAS KAMATOZÁSON KIVÜL A KORONABETÉT ÉRTÉK ÁLLANDÓSÁGÁT BIZTOSITJA. FELVILÁGOSÍTÁSOKKAL A

MAGYAR-OLASZ BANK
KÖZPONTJA BUDAPEST,
V., NÁDOR-UTCA 16. SZ.
SZOLGÁL

A ZAGREBI MINTAVÁSÁR LÁTOGATÓI
ne mulasszák el a 351. sz. kiállítási hely megtekintését!

I. Osječka Tvornica za Preradu Drva D. D. Osijek
ELSŐ OSIJEKI FAIPARI R. T.
Lerakat: Zagreb, Gajeva ul. 12. Int. tel. 2-41

BUTOROK 2939
csak a legszolidabb kivitelben polgári lakások, hálószobák, keményfából 7000 dinártól kezdve, uriszobák, kárpitozott butorok, minden árban, iroda, szálloda és gyógyintézeti berendezések.

Uj és használt ZSÁK 2694
PONYVA ZSINEG
állandóan raktáron, a legolcsóbb napi árakban

Gombos Lajos
Sombor (Huspiacz)
Telefon 19 Postafiók 41.

Rajjai Cementgyár R. T.
vezérképviselete:
Goldfahn Bertalan és Társa
Telefon 201. Sombor Telefon 201.
Ajánl első rendű
portlandcementet
vagon-tételekben minden állomásra gyorsból szállítva kisebb tételekben sombori raktárából. 2431

ELEVÁTOR
N. E. jegyű Hofherr-Schranz 6 éves kifogástalan állapotban mérsékelt áron kapható

Löbl Samu és Fia cégnél
Bačka-Palánka
Ajánlunk továbbá: 3 águ Hódsági gyártmányú **kévekötő-zsineget** jutányos áron.

Malomszerelésben jártas
4-5 asztalos azonnal felvételik.

Székely Bertalan gőzmalmában Ada
3136 Bácska.

ÜGYES, SZÁZALEKRA DOLGOZÓ UTAZÓK
kerestetnek, kik Szerbiában, Boszniában, Hercegovinában, Horvátországban, Szlovéniában, Bačkában, Banátban utaznának. Ajánlatok küldendők:
„LUKOL“
Első Jugoszlaviai Légyfűgyár, VEL. KIKINDA.

Ajánlok friss
dióbelet 3351
naponta friss törés, legolcsóbb árban. Vidékre is 5 kgr.-os postacsomagban utárvétel mellett.
Weisz József
déli gyümölcskereskedő
Subotica, Rudičeva ul. 1

„JE-KA“ TEA
A legfinomabb
„JE-KA“
csokoládét és csokoládékülönlegességeket gyártja csakis a
Confiserie „JE-KA“ Zagreb
csokoládé-
és csokoládékülönlegességek gyára.
Kérjen mindenütt „JE-KA“ teát!
Kérjen mindenütt „JE-KA“ deszet!

a legjobb,
legfinomabb,
legolcsóbb.

ELADÓ
egy teljesen ép állapotban levő keveset használt 60-80 HP Stock
MOTOREKE
Megtekinthető munkaközben.
Bővebbet 3245
Oltván Mihajlónál Veliki
Bečkerek, Sokolski kelj 15

Szép, világos műhely
Subotican 120m², lakatosüzemre teljesen felszerelve, villanyerővel, udvar és 2 mellék helyiséggel azonnal olesón kiadó. Más célnak is megfelelő telep. Cim a kiadó hivatalban. 3360

ALKALMI VÉTEL! Dus választéku raktáram és mérsékelt árak minden versenyt kizár!

Mosó áru:
Angol zephir, Reid zephir, Sport ruhavásznak minden színben. Garantált jó mosható Cretonok, Batistok, valódi schweici és francia Grenadin, Ettamin, Panama, Eponge Gabarden és mosóvászon.

Férfi szövetek
nagyválasztékban öltöny szmoking, zsaket, nadrág frakk, raglan és átmeneti kabátokra.

Női szövetek a legmodernebb színekben
női szövet, trikot, gabardin 100, 120, 130 és 150 cm. szélességben. Coverco, Marocen szövet, Kangarn, Antilop, Chevioth, Velou de lain, gyapju Crep és gyapju delain. Szerzs szövetek 100 és 130 cm. széles, a legmodernebb színes és deszinált „BAJADERE“ szövet utcai és házi ruháknak továbbá mindennemű férfi szövet.
Párisi ujdonságok!

Selyem áru:
Charmöz, Crep marokén, Crep Georgett, Kemál paša marokén, Török Crep de Chin, Török Crep Georgett, — Crep banjo, Crep Floris, Feill de franc, Saten de Chin Crep Ida, Crep voal, Poult de soi, Eponge, Süra, Kaschmir és fél-selyem — minden divatszínben.

Dodić Kosta
divatárúkereskedése
Sombor
Kraljević Djordje ulica 3. aszerb templommal szemben. Telefon 342
Legfinomabb cérna-vásznak, Schroll-féle sifonok ágyneműkre és női fehérneműkre
Legujabb japán tarka nyers és Ponge selyem.
VILÁG UJDONSÁG!

MC. CORNICK

négyzetbe ültető
kukoricaültető
gépek, vetőláncok,
különböző aratógé-
pek pótrészei
kaphatók

Schumacher Rudolf Fiai cégnél
Staribečejen

FÜZŐK

legújabb szabású halcsontos, —
halcsont nélküli gumival és be-
bujósítók, melltartó g. pomor-
szorító

Haskötők

orvosok által legjobban elis-
mért és ajánlott szabás szerint
készítik. Vidékre slusz és csipő
méret beküldése után

VIRÁG LEONTIN

Kralj Alexander ul. 11. Nemzetivel szemben

Ajánljuk

SZAVATOLT CSIRAKÉPES

Eckendorfi sárga

Mammuth vörös

Oriásmammuth vörös

á Din. 13.50 ab raktárunk.

BISCHOFF és TÁRSAI, NOVI-VRBAS.

répamagot**MAGÁNJÁRÓK**

átalakításához

acél- és vasöntvényeklánc- és fogaskerék rendszerhez
kaphatókSchumacher Rudolf Fiai cégnél
St.-Bečejen.

3359

Bácska legnagyobb városábana főutca legforgalmasabb pontján nagyfor-
galmu, elegánsan berendezett**CUKORKA-ÜZLET**

más vállalkozás miatt 2 évre

BÉRBEADÓAjánlkozókknak és érdeklődőknek felvilágo-
sítással „Interreklam“ d. d. vezérigynök-
sége Subotica (Zrinjski trg. 2.) szolgál.**ELADÓ**

szabad kézből a sombori határban
98 1/2 kat. hold föld (25 hold szép
rét és legelő, a többi elsőrangú szántó)
a rajtalevő új épületekkel. — Cim:

Özv. Bechtold Jakabné
Sombor, Kralja Petra ulica 12/a.

Kordélyost

keresek 10.000 m²-es könnyű
földmunkához, személyes
vagy írásos jelentkezés
„Obnova“ Beograd
Kosančićev Venac 29. szám.

Gazdák és cséplőgéptulajdonosok
figyelmébe!

TÜZIFAMINDEN MINŐSÉGBEN
KÖSZÉN

BÜKKFASZÉN ERDEI
RETORTA BÜKKFASZÉN

kapható franko minden vasuti vagy hajóállo-
máson legolcsóbb napi áron. A minőség raktáron
megtekinthető

KELLER IGNÁC

fa- és szértelpe NOVISAD, Telefon 117.

SZÁRAZ TÖLGYFA PADLÓ

ÉS GÖZÖLT

BÜKKFAANYAG

27—54—60 és 90 m/m vastagságban 2—3 és 4
méter hosszban ab waggon OSIJEK

vagon-tételben eladó.

DANICA FAIPAR OSIJEK

DESATIČINA ULICA 27. — TELEFON 404.

Zsák**Ponyva****Zsinog**

Rein Izsó Sombor

Telefon 133.

2064

**Asztalos mesterek
és butorgyárosok
figyelmébe!**

Újlag érkezett minden-
féle külföldi NEMES
FURNIR, kisebb na-
gyobb mennyiség azon-
nal szállítható.

SPITZER HERMANNSombor, Karađorđo u. 8
Telefon 229 és 228

25 darab

keveset használt, jó-
karban levő**vaggon ponyva**egyenként is jutányo-
san eladó.

Radanović i Komp.

Sombor

Telefon: 234

Egy hivatalnok

ki a szerb nyelvet bírja, a könyvelésben jártas
azonnali belépésre kerestetik.

Gabonaszakmabeli előnyben részesül.

Trgovačko Prometno D. D. za Vojvodinu
Subotica

Jómenetelű

ILLATSZERTÁR

a Vojvodina egyik nagy városában

AZONNAL ELADÓ

Leveliket „400“ jelige alatt a kiadóhivatal
továbbít.

MOTORKEZELŐT

keresünk május 1-ére helyiforgalmu
szívógáz-motorhajóra.

Csak józan, szorgalmas, ügyes motorkezelők
lehetőleg nősek ajánlkozzanak.

VÉCSEI és COMP-nál
STARIBEČEJ

„Deszanka Crème“

a legideálisabb szépitőszert mely teljesen
ártalmatlan, használata mellett a puder
fölösleges. Kapható mindenütt — a hol
nincsen a készítőnél

Popović Stanislav gyógyszerésznél
Velika Kikinda (azelőtt Mariaföldén)

Árverési hirdetmény.**KASZINÓ ELADÁSA**

A Palánkai Szálloda-Kaszinó r. t. felszámoló bizottságá-
nak egyhangu határozata alapján ezennel eladásra kerül
nyilvános árverésen f. évi május hó 12-én
d. u. 3 órakor Dr. Zavisits Milorad palánkai kir. közjegyző
irodájában mindkét kaszinói épület a hozzátartozó 2000 négy-
zetöl parkkal együtt.

Árverési feltételek:

A Bácska-Palánka-i község telekkönyvének 678. számú
betétjében foglalt és a Palánka-i Szálloda-Kaszinó r. t. tulaj-
donát képező ingatlanok eladására.

Kikiáltási ár 250.000 dinár

mely ha el nem érhető, le lesz szállítva.

Az árverezők kötelesek bántapénz fejében 25.000 dinárt
letenni.

A vevő köteles a vételárat három részben kifizetni és
pedig: egy harmad részt azonnal az árverés megejtése után,
a második harmad részt az árverés napjától számított egy
hónap múlva az utolsó harmad részt az árverés napjától szá-
mított három hónap múlva.

A vevő mint bérbeadó azonnal lép a bérleti szerző-
désbe, mely a kaszinó mostani bérlője és a Kaszinó r. t. kö-
zött kötött.

Az árverési költségeket valamint az összes illetékeket a
vevő fizeti.

Az árverésre vonatkozó összes törvényes előírások kö-
telezők úgy az eladókra mint a vevőkre nézve, s azokhoz
alkalmazkodniok kell.

Dr. Milorad Zavisits
kir. közjegyző.